

Gymnasiebehovet 2020

Trender och kunskap om stockholms läns gymnasierregion

STORSTHLM
KOMMUNER I SAMVERKAN

Innehåll

3	Förbundsdirektören har ordet
5	En gemensam gymnasierregion
5	Samverkansavtalet – vår gemensamma målsättning
6	Gemensam prislista och strukturtillägg
6	Vårt gemensamma utbud
10	Så söker och antas eleverna
11	Att göra ett gymnasieval
12	Gymnasieskolans nationella program i Stockholmsregionen
19	Gymnasierregionens modell för resursfördelning efter elevernas förutsättningar och behov
22	Obehöriga till nationellt program
25	Antagna till Gymnasiesärskolan
27	Tidplan för antagningen till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan
28	Första ansökningsperioden och utbudet inför den preliminära antagningen 2020
30	Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)
33	I fokus: Kommunkluster
33	Gymnasieplaneringen 2020–2027
34	Kommunkluster nordost
36	Kommunkluster nordväst
38	Kommunkluster syd
40	Kommunkluster öst
42	Kommunkluster centrum
44	Efter gymnasietiden
44	Genomströmning – Gymnasieexamen inom tre år
46	Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen
48	Behovet av gymnasieplatser i framtiden
48	Antalet gymnasieelever ökar
49	Utbud och dimensionering fram till 2027
54	Beräknade kostnader fram till 2029

Att planera för en ljusnande framtid

När det här förordet skrivs är vi mitt uppe i Covid-19-pandemin. För gymnasieskolorna är det mycket som är annorlunda. Sedan mitten på mars har samtliga skolor bedrivit fjärrundervisning. Utmaningarna har varit många och av skiftande slag. Som en följd av den påtvingade digitaliseringen har kompetensen kring digitala verktyg och digital undervisning utvecklats blixtnsabbt. Så här långt kan man konstatera att när det verkligen gäller så förmår vi att anpassa oss, både som samhälle, organisationer och individer. Det finns oväntade fördelar av fjärrundervisningen, så som att närvaron faktiskt ökar med ett digitalt klassrum. Och aldrig har väl så många skoltrötta elever längtat tillbaka till skolan som nu. För de elever som tar studenten i år, blir det dock inget traditionellt avslutningsfirande. Gymnasieskolorna i länet har, i likhet med många andra av landets kommuner, beslutat att ställa in de stora utspringen och samlingarna. Det går helt enkelt inte att genomföra utan att bryta mot Folkhälsomyndighetens rekommendationer. Så när årets studenter sjunger "Den ljusnande framtid är vår" blir det nog inte riktigt lika sorglöst som vanligt. Men en sak är säker, framtiden väntar runt hörnet, både för dem och för de som blir studenter under de närmaste åren.

På Storsthlm är vi mitt uppe i det spännande arbetet att tillsammans med kommunala och fristående huvudmän planera för framtiden och för de växande elevkullarna i länet. Vi vet att antalet ungdomar i gymnasieåldern (16–18 år) kommer att öka från drygt 88 000 till över 102 000 personer mellan år 2020 och 2027. Sammantaget är bedömningen att det behövs cirka 15 000 nya gymnasieplatser från 2020 fram till 2027 för att motsvara behoven. Det kan räknas om till 15 nya gymnasieskolor eller en kostnad på minst 7,5 miljarder kronor, om vi inte hittar smartare sätt att utnyttja resurserna.

Det här är den sjätte upplagan av Gymnasiebehovsrapporten, som följer elevernas sökmönster in i gymnasieskolan, vad som händer under gymnasietiden samt hur det går för dem. En nyhet i årets rapport är att utbud, sökande och antagning presenteras per kommunkluster. Det kan förhoppningsvis vara ett underlag vid det fortsatta samarbetet om bland annat utbudsplaneringen.

I övrigt ser vi ett fortsatt ökat intresse för ekonomiprogrammet, som i den första valperioden blev det mest sökta programmet i gymnasierregionen. Vi kan även se ett minskat intresse för yrkesutbildningar. Antalet nya elever på språkintrouktion fortsätter att minska. Det introduktionsprogram som fick flest nya elever förra året var yrkesintroduktion.

Vår förhoppning är att rapporten kan ge ett gemensamt kunskapsunderlag och stimulera ett fortsatt utvecklingsarbete på såväl regional, delregional som lokal nivå. Allt för att så många ungdomar som möjligt ska kunna se fram emot en ljusnande framtid.

Madeleine Sjöstrand

Förbundsdirektör

Storsthlm

Om rapporten

Syftet med rapporten är att ta fram ett gemensamt regionalt kunskapsunderlag till huvudmännen. Med gemensamma fakta som bas kan dialog föras om bedömningar och prioriteringar på såväl regional, delregional som lokal nivå. Merparten av underlaget i denna rapport, där inte annat anges, baseras på data från Gymnasieantagningen Storsthlms antagningssystem samt ungdoms- och elevdatabasen (UEDB).

Snabbfakta om gymnasiregionen läsåret 2019/2020

Industri- tekniska programmet

Minsta nationella
programmet

Obehöriga till
nationellt program
efter årskurs 9

10,8 %

Andel behöriga
sökande till ett
yrkesprogram

19 %

Samhälls- vetenskaps- programmet

Största programmet

Antal gymnasieskolor

180 totalt

varav 58 kommunala
och 122 fristående
gymnasieskolor

Antal elever
i gymnasieskolan
i regionen

79 715

Andel som går i
en kommunal skola

57 %

Andel som går i
en fristående skola

43 %

Andel behöriga
sökande till ett högskole-
förberedande program

81 %

Antal gymnasiesärskolor

34 totalt

varav 21 kommunala
och 13 fristående
Totalt 1 200 elever

En gemensam gymnasierregion

Vår gemensamma gymnasierregion hålls ihop med hjälp av ett samverkansavtal. Inom ramen för samarbetet finns även en gemensam prislista och strukturtillägg som kommunerna har kommit överens om. Det finns ett brett utbud av utbildningar som eleverna har möjlighet att söka oberoende var i regionen de bor. Ett gemensamt antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm, sköter antagningen till länets 26 kommuner, Gnesta och Håbo.

Samverkansavtalet – vår gemensamma målsättning

Samverkansavtalet mellan Stockholms läns kommuner, Håbo kommun och Region Stockholm utgör grunden för samverkan i den gemensamma gymnasierregionen. Avtalet har ett tydligt elevfokus där det främsta syftet är att kunna erbjuda regionens elever ett brett utbud av gymnasieutbildning där elever söker och mottas på lika villkor. Samtliga nationella program erbjuds inom samverkansområdet och det är endast ett fåtal inriktningar som inte finns att söka.

Antagningen till gymnasieskolan sker via kommunernas gemensamma antagningskansli, Gymnasieantagningen Storsthlm.

Samverkansavtalet syftar till att utifrån skollagens och gymnasieförordningens bestämmelser skapa bästa möjliga förutsättningar för en samverkan för elevernas bästa. Avtalet ska underlätta och stimulera en verksamhet av hög kvalitet där fokus ska ligga på fritt val, ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Avtalet syftar också till att skapa bästa möjliga förutsättningar att tillgodose utbildningsbehovet i hela regionen.

I avtalet finns följande mål fastställda för det gemensamma arbetet:

- Konkretisera den politiska överenskommelsen från 2001 om Stockholms län som en gemensam gymnasierregion
- Uppfylla skollagens krav (kap 16 § 42) på ett allsidigt utbud av program
- Uppfylla skollagens krav (kap 2 § 8a) på resursfördelning efter elevernas behov
- Alla sökande blir mottagna på lika villkor i samverkanskommunerna, det vill säga alla blir förstahandsmottagna
- Gymnasieskolorna ska konkurrera på lika villkor oavsett huvudman
- Med elevperspektivet i fokus, bredda tillgången till utbildningsvägar för den enskilde eleven
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering så att efterfrågan och utbud är i balans
- Gemensamt, med stöd av regionala programråd, stimulera utveckling av utbildningar som bedöms strategiskt viktiga för länets utveckling
- Underlätta kontakter med branschernas företrädare via regionala programråd för utbildning i ett länsperspektiv
- Skapa bästa möjliga förutsättningar för utvärdering av arbetet med gemensam gymnasierregion
- Öka likvärdigheten i utbildningarna för att uppnå högre kvalitet
- Öka genomströmningen i gymnasieskolan för att fler ungdomar ska fullfölja utbildningen inom tre år
- Definiera förädlingsvärden för att kunna använda det i utvärdering

Gemensam prislista och strukturtillägg

Samverkansavtalet innehåller en gemensam prislista för samtliga nationella program samt för introduktionsprogrammet programinriktat val. Samtliga kommuner i Stockholms län, Håbo kommun samt Region Stockholm (i berörda delar gällande Berga Naturbruksgymnasium) har antagit prislistan. Prislistan består av programpeng och strukturtillägg. Utöver ersättning enligt prislistan finns möjlighet att söka ett individuellt tilläggsbelopp som regleras enligt skollagen.

Programpengen räknas årligen upp enligt en fastställd modell som baseras på sju kostnadsslag (med hänvisning till SL kap 16, 53 §). I samband med uppräkningsen utifrån kostnadsslagen görs en politisk bedömning och justering med hänsyn till kommunernas ekonomiska läge och gemensamma politiska prioriteringar. En rekommendation om justering av programpriser tas i Storsthms styrelse varefter alla kommuner i samverkansområdet beslutar om att anta rekommendationen. För 2020 års prislista gjordes en uppräkning på 1 procent.

Utöver programpengen betalas ett strukturtillägg ut. Syftet med strukturtillägget är att ge extra medel till skolor som har elever med behov av mer stöd. Strukturtillägget beräknas utifrån den sökandes meritpoäng från årskurs 9 och utgör även beräkningsgrund för elever i årskurs 2 och 3. Strukturtilläggets utformning gör att skolor som har många elever med lägre meritvärde än 200 får ett högre strukturtillägg. Skolor med färre elever med meritpoäng under 200 får ett lägre strukturtillägg. Strukturtillägget beräknas per elev men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. De totala beloppen specificeras per skola och per nationellt program. År 2019 utbetalades 76,3 miljoner kronor i strukturtillägg.

Prislistan i sin helhet och mer information går att hitta på Storsthms webbplats.

Vårt gemensamma utbud

En viktig utgångspunkt för samarbetet i den gemensamma gymnasiregionen är att eleverna ska få tillgång till ett brett utbud. I dag finns det 18 nationella program, sex högskoleförberedande och tolv yrkesprogram. Inom programmen finns förutom 60 nationella inriktningar även särskilda varianter och inom yrkesprogrammen finns lärlingsutbildning. I dag erbjuds samtliga program och nästan alla nationella inriktningar på en kommunal eller fristående skola i regionen. I de fall där inriktningen inte erbjuds i regionen är det endast någon enstaka elev eller ingen alls som har sökt sig till en skola utanför länet.

Spridning av gymnasieskolor över länet

Antal gymnasieskolor inom samverkansområdet

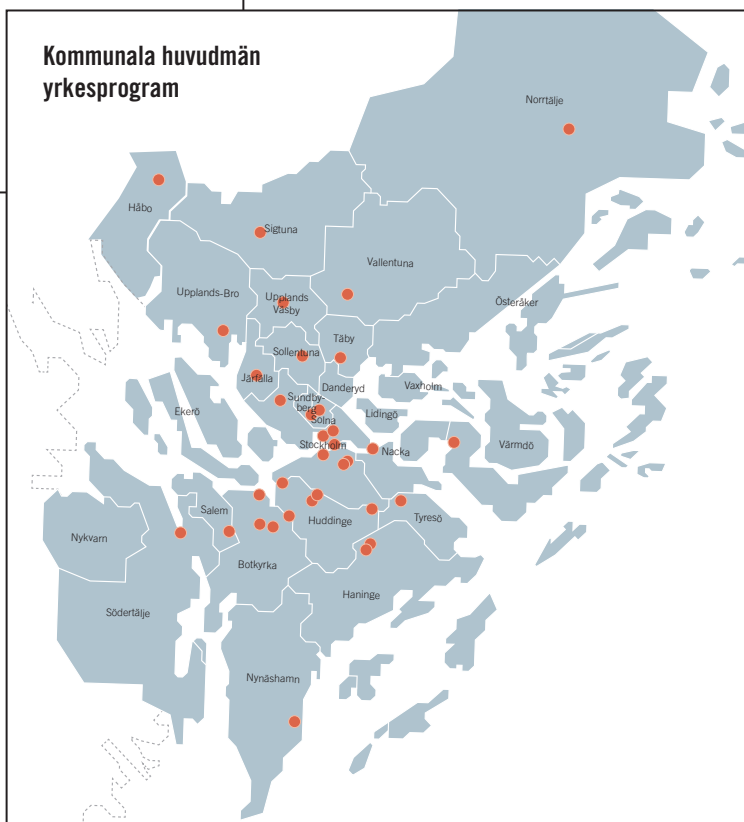
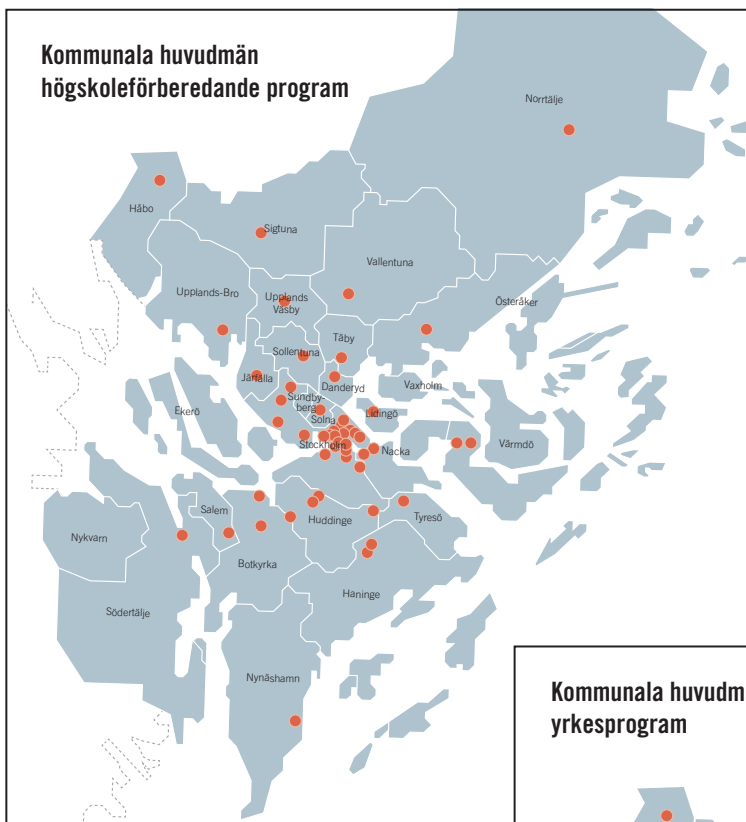
Inom samverkansområdet finns det totalt 180 skolor.

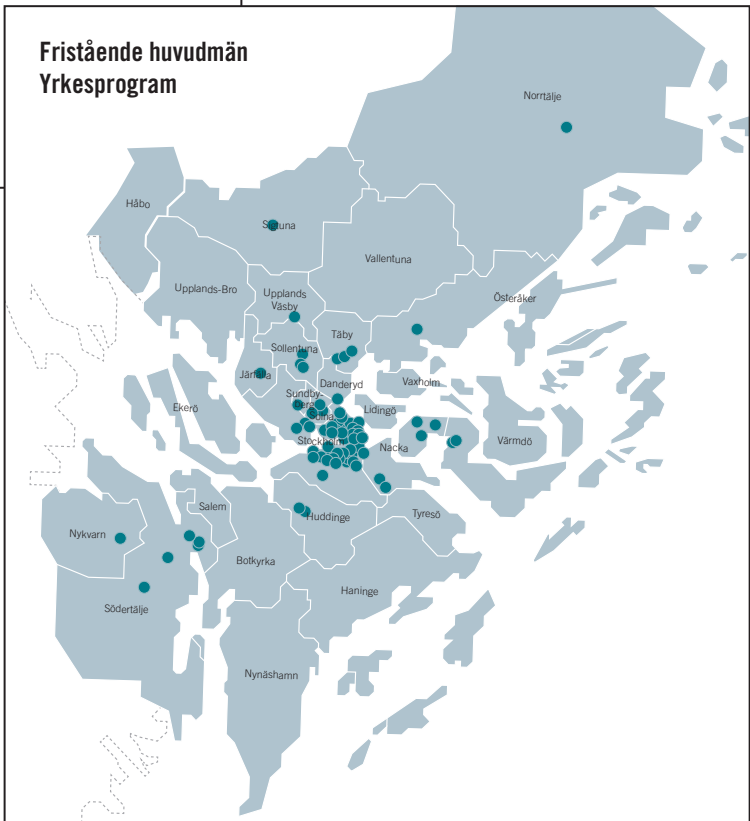
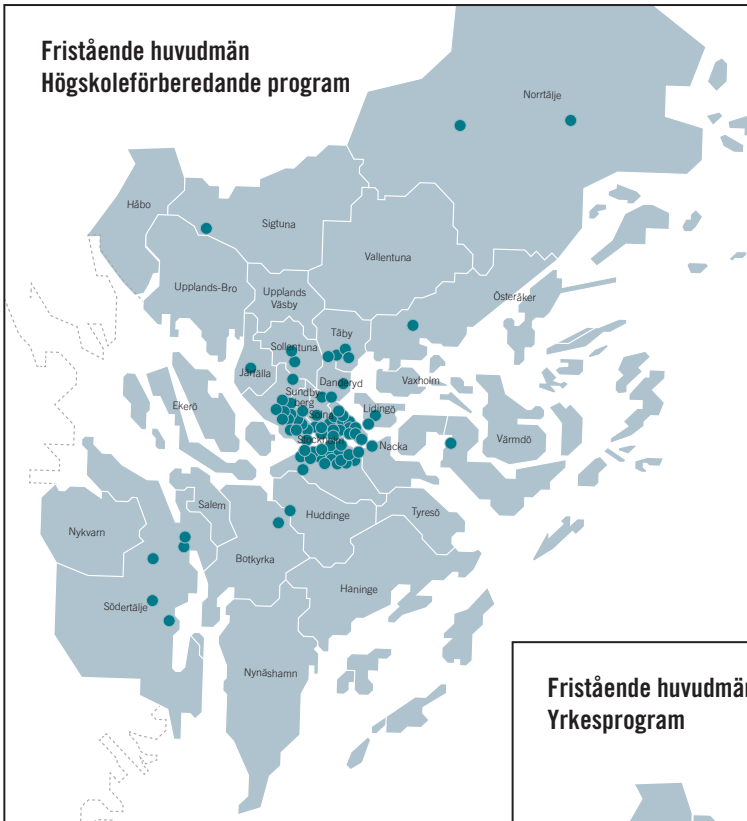
	Totalt		Kommunala skolor		Fristående skolor		Region stockholm				
	2016	177		2016	63		2016	113		2016	1
	2017	176		2017	59		2017	116		2017	1
	2018	182		2018	59		2018	122		2018	1
	2019	180		2019	57		2019	122		2019	1
	2020	180		2020	57		2020	122		2020	1

Det är en spridning av gymnasieskolor över hela länet med en tydligare koncentration av skolor i de centrala delarna av Stockholms län. Det är en större spridning av kommunala än fristående skolor utanför innerstan. Skolorna är ofta placerade i närheten av kollektivtrafik som exempelvis pendeltåg- och tunnelbanestationer.

Spridning av utbud efter huvudman

I Stockholms län finns det 50 skolor med kommunal huvudman som erbjuder högskoleförberedande program och 40 kommunala skolor som erbjuder yrkesprogram. När det gäller fristående skolor finns det 91 skolor som erbjuder högskoleförberedande och 60 som erbjuder yrkesprogram.

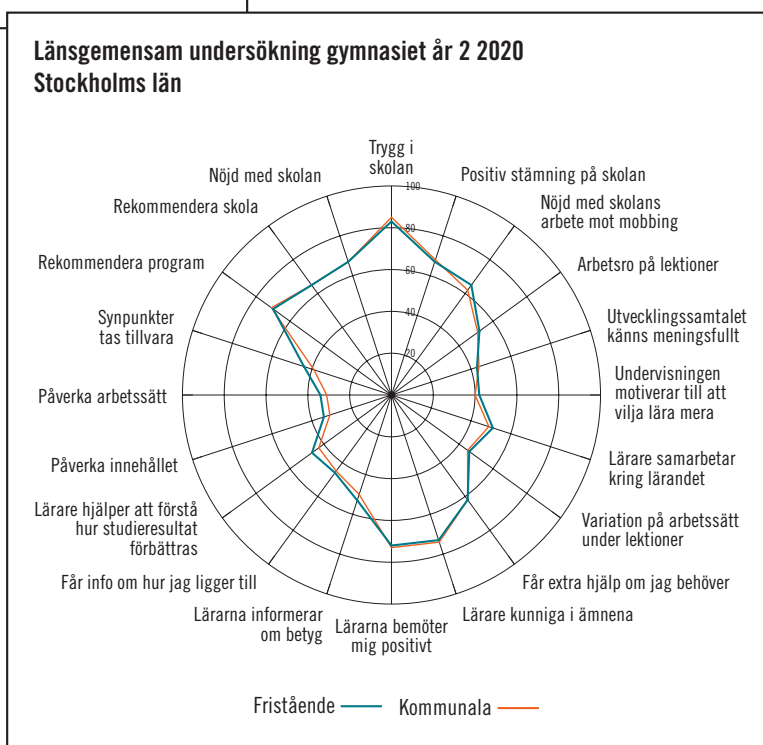
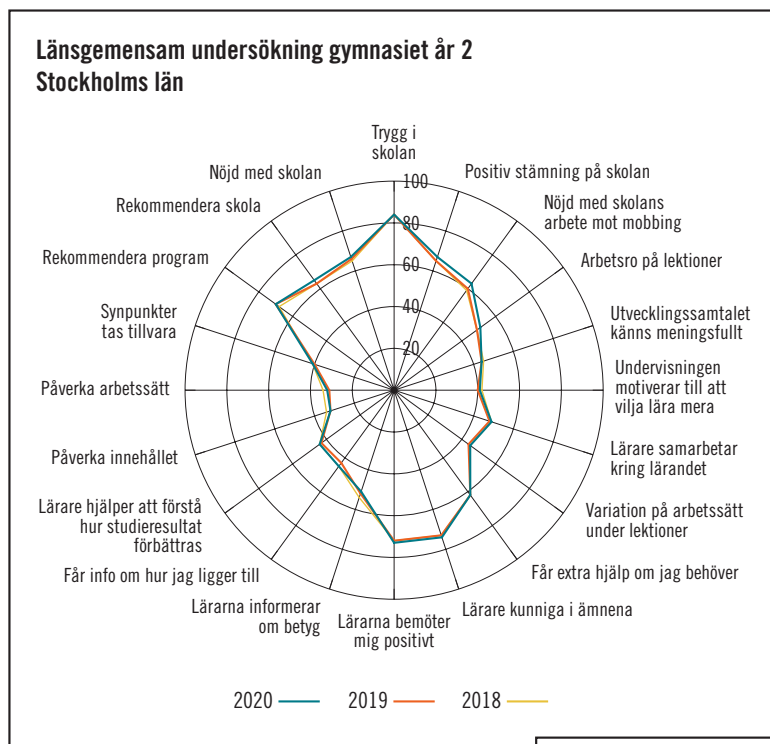
Jämför gymnasieskolor – vad tycker eleverna i årskurs 2?

Varje år genomförs en webbenkät på gymnasiet där eleverna i årskurs 2 får svara på frågor kring trivsel, trygghet och lärande på programnivå. Enkäten utgår från läroplanens målområden och mäter elevernas upplevelse av utbildningen. Det finns även möjlighet för skolor att genomföra en enkät bland eleverna på Språkintröduktion.

Jämför gymnasieskolor presenteras på Gymnasieantagningen Storsthlm webbplats gyantagningen.se.

Resultatet av årets enkät kan blivande gymnasieelever ta del av från i mitten av april i samband med omvalsperioden. Deltagande kommuner och skolor får egna resultatrapporter i april.

Nedan presenteras delar av resultatet av genomförd enkät 2018–2020.

Så söker och antas eleverna

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Att göra ett gymnasieval
- Antal sökande och antal studievägar
- Sökta program och antagna 2019
- Förändringar i antagningen 2011–2019
- Antagna på förstahandsval och antal erbjudna utbildningsplatser
- Könsfördelning mellan programmen
- Struktur tillägg
- Obehöriga elever och introduktionsprogram
- Antagning till gymnasiesärskolan
- Preliminär ansökan och utbud 2020
- Kommunalt aktivitetsansvar

Att göra ett gymnasieval

Gymnasievalets logik i Stockholms län

Genom rapporten "Gymnasievalets logik" från 2018 undersöktes hur elever resonerar vid sitt gymnasieval*. På attitydnivå är ungdomars inställningar till gymnasievalet stabila över tid i länet. Att mönstret är stabilt ger starkare förutsättningar för att underlag och befintlig kunskap ska kunna användas för planering framåt i tiden.

Stockholms läns gymnasierregion skiljer sig från övriga delar av landet på flera områden. Ungdomar i Stockholms län är mer fria i sina val till följd av ett större utbud, och funderar seriöst på fler skolor än ungdomar ute i landet. Den stora valmöjligheten gör att skolor i Stockholms län behöver erbjuda mer än bara ett brett programutbud för att konkurrera om eleverna. Ungdomar i länet är starkt påverkade av skolors rykten. Händelser på enskilda skolor kan därför förändra söktrycket. Därtill lägger elever som väljer högskoleförberedande program större vikt vid skolors rykte än elever på yrkesprogram vilket betyder att söktrycket bland denna grupp kan förändras snabbare i takt med upplevd status hos olika skolor. Eftersom det är fler elever i Stockholms län som väljer högskoleförberedande program i förhållande till landet i övrigt är det ett rimligt antagande att skolornas rykte spelar en särskilt viktig roll i länet.

En trend är att föräldrars åsikter väger allt tyngre vid val av skola bland ungdomar i Stockholms län, både jämfört med tidigare år och övriga delar av landet. Vid val av program anger färre ungdomar som valt att studera ett yrkesprogram att deras föräldrar rekommenderat det valet jämfört med ungdomar som valt ett högskoleförberedande program.

Vid programval ses stabila trender i länet. Intresse för ämnesinriktningen utgör den enskilt viktigaste drivkraften bakom valet följt av vad som ger många valmöjligheter efter gymnasiet samt vilka kunskaper som eleven tror att den kommer att behöva i framtiden. I länet styrs programval i mindre grad av möjligheten att få jobb direkt efter gymnasiet. Detta kan kopplas till att fler anger att de vill studera vidare efteråt. Samtidigt som fler i länet, i förhållande till övriga delar av landet, anger att de vill studera vidare efter gymnasiet blir det mindre attraktivt att göra det direkt efter examen.

När elever själva svarar på vilka informationskällor som ger bäst information inför gymnasievalet är öppet hus och åsikter från tidigare elever de faktorer som väger tyngst. 60 procent uppgav att öppet hus/besök på gymnasieskolan varit där de fått allra bäst information inför sitt gymnasieval vilket kan jämföras med 20 procent som uppgav studie- och yrkesvägledare och lärare.

**"Vid programval
ses stabila trender i länet.
Intresse för ämnesinriktningen
utgör den enskilt viktigaste
drivkraften bakom valet."**

* Rapporten baseras på en onlineundersökning med målgruppen ungdomar i Sverige mellan 15–24 år. 23 074 deltog i undersökningen varav cirka 22 procent var boende i Stockholms län. Av dessa har cirka 25 procent (1 250 ungdomar) svarat på de frågor om gymnasievalet som presenteras i rapporten. Rapporten presenterades i Gymnasiebehovet 2019.

Gymnasieskolans nationella program i Stockholmsregionen

Höstterminen 2019 fanns 79 715 elever i samverkansområdets gymnasieskolor, varav 78 462 var folkbokförda i gymnasierregionen (Stockholms län samt Håbo kommun). Dessutom fanns cirka 450 elever i gymnasierregionens skolor som inte var folkbokförda i någon kommun. Flertalet av dessa var asylsökande.

Vid skolstart i augusti 2019 började 25 702 elever på ett nationellt program i årskurs 1 på gymnasiet. Andelen elever i grundskolans årskurs 9 som inte söker till gymnasieskolan är mycket liten.

Totalt antal sökande och antagna

Nedan visas det totala antalet sökande, oavsett hemkommun, som gjort minst ett val till gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan i Stockholmsregionen (inklusive Håbo kommun).

Totalt antal sökande			Förstahandssökande Nationella Program			Antagna Nationella Program		
	2016	29 578		2016	23 930		2016	22 446
	2017	29 989		2017	25 325		2017	23 470
	2018	31 931		2018	27 430		2018	24 856
	2019	32 180		2019	28 163		2019	25 702

Antal studievägar/sökalternativ inom de nationella programmen

Ett sökalternativ inom nationellt program består i Stockholmsregionen av en kombination av program och skola, oftast också inriktning. Även spetsutbildningar, särskilda varianter och ett antal lokala profiler utgör egna sökalternativ.

Totalt		Kommunala		Fristående		Region Stockholm		
	2016	1 066		2016	464		2016	4
	2017	1 049		2017	478		2017	4
	2018	1 115		2018	479		2018	5
	2019	1 148		2019	478		2019	5

Andel sökande till högskoleförberedande program och yrkesprogram

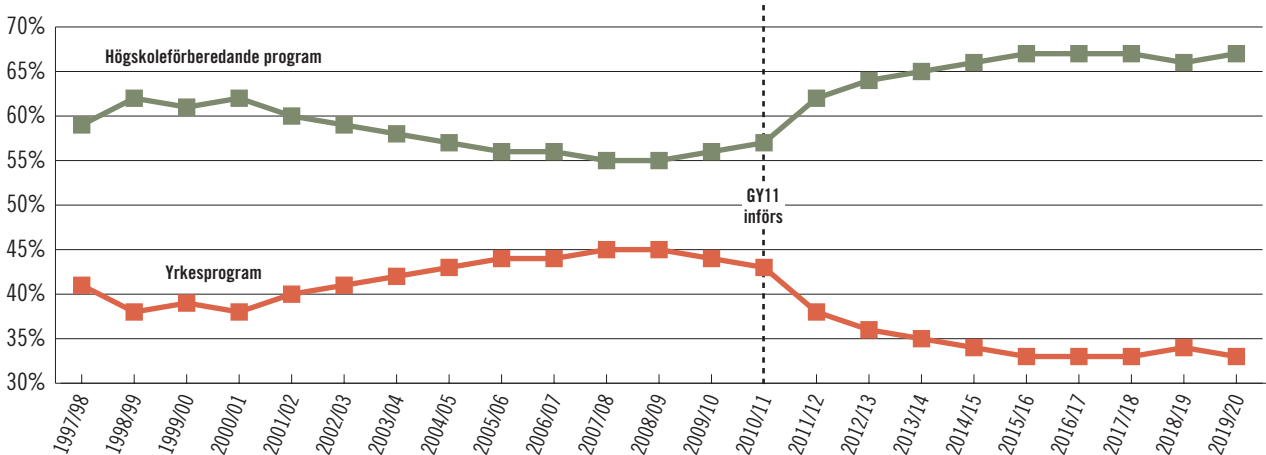
Andelen elever som i första hand söker ett yrkesprogram minskade i samband med införandet av den nya gymnasieskolan (GY11). Minskningen har planat ut de senaste åren men 2019/2020 gick andelen sökande till yrkesprogram åter ner något på riksnivå.

Jämfört med riket ligger Stockholmsregionen lägre när det gäller sökande till yrkesprogram. 2019 var snittet i riket 37 procent av samtliga som sökte ett nationellt program i första hand, och för sökande till samverkansområdet 23 procent. Inom samverkansområdet finns det stora inomregionala skillnader. Till skolorna i samverkansområdet sökte 6 500 ett yrkesprogram i första hand och 21 700 ett högskoleförberedande program i första hand 2019, oavsett hemkommun och behörighet.

Av de sökande till samverkansområdet som var behöriga till nationella program sökte 81 procent högskoleförberedande program och 19 procent yrkesprogram. För riket var motsvarande fördelning 69 procent respektive 31 procent.

Fördelning av elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program – riket

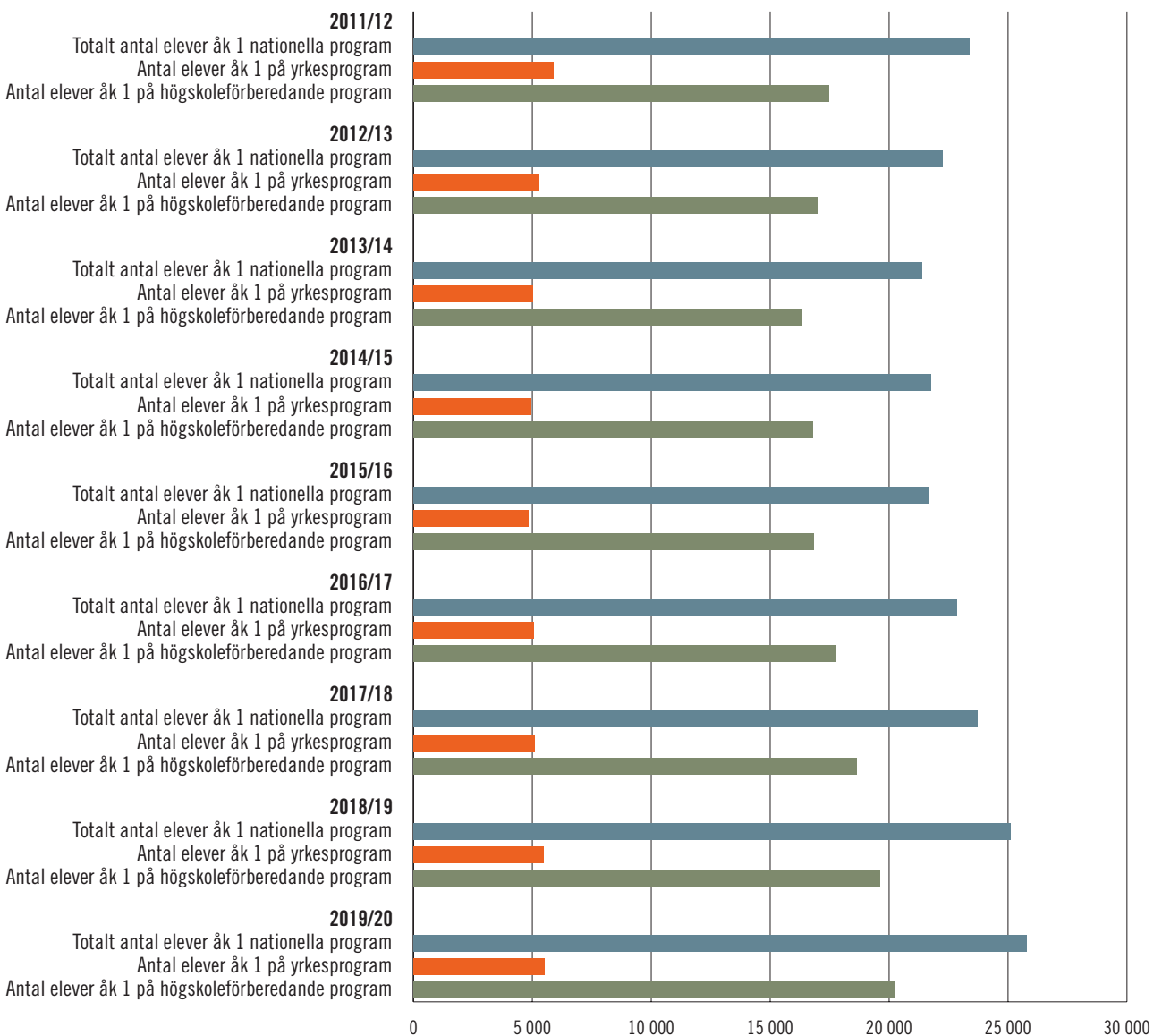
Källa: Skolverket

Nedan visas det totala antalet elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program i Stockholms län. Tabellen är exklusive Håbo kommun.

Fördelning av elever i årskurs 1 på gymnasieskolans nationella program – länet

Källa: Skolverket

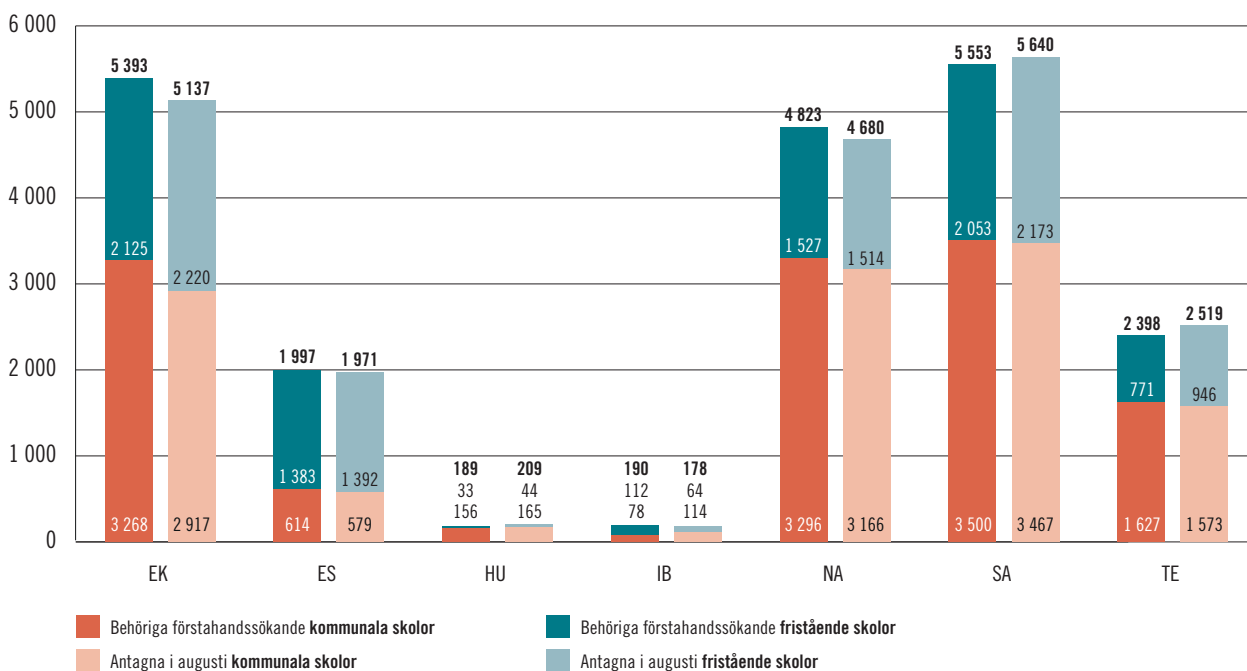
Vilka program sökte eleverna 2019 och var blev de antagna?

Samhällsvetenskapsprogrammet var störst med 5 640 antagna elever. Ekonomiprogrammet var näst störst med 5 140 antagna elever och det tredje största programmet, naturvetenskapsprogrammet, hade 4 680 antagna.

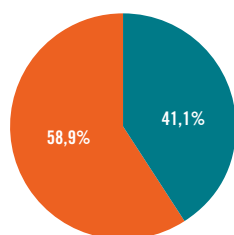
Störst av yrkesprogrammen var el- och energiprogrammet med 1 160 antagna elever, följt av handels- och administrationsprogrammet med 565 elever, fordons- och transportprogrammet med 528 elever samt barn- och fritidsprogrammet med 524 antagna elever.

Minst av de nationella programmen var industritekniska programmet med 100 antagna elever.

Högskoleförberedande program

Högskoleförberedande program

Kommunal skola (11 981 elever)
Fristående skola (8 353 elever)

Av de totalt 20 545 behöriga förstahandssökande till högskoleförberedande program i gymnasierregionen, sökte 12 539 till en kommunal skola och 8 006 till en fristående skola.

Totalt 20 334 elever var antagna till högskoleförberedande program vid skolstarten i augusti 2019, 11 981 (58,9 procent) till en kommunal skola och 8 353 elever (41,1 procent) till en fristående skola.

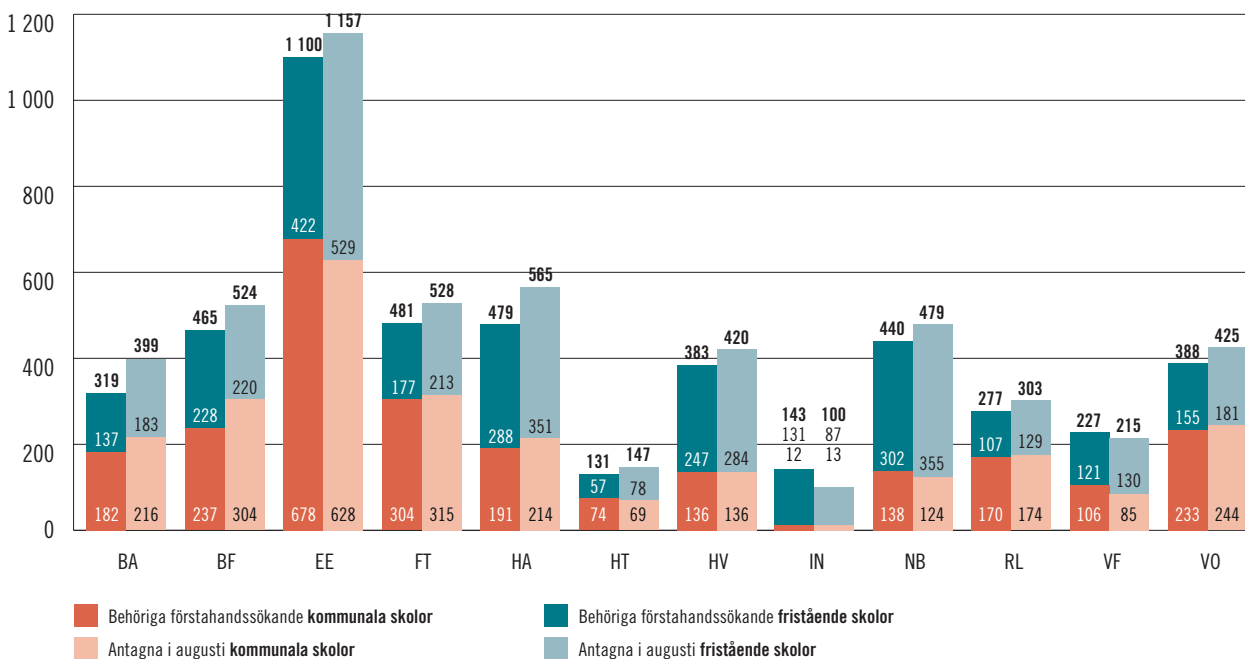
69 procent av samtliga elever var antagna på sitt förstahandsval 2019 – 71,4 procent vid kommunal skola och 65,5 procent vid fristående skola.

Av samtliga antagna till högskoleförberedande program 2018 var 69,1 procent antagna på sitt förstahandsval.

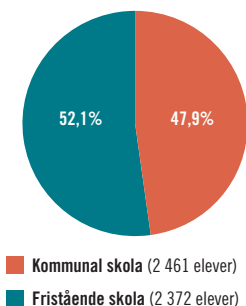
Högskoleförberedande program

EK Ekonomiprogrammet
 ES Estetiska programmet
 HU Humanistiska programmet
 IB International Baccalaureate
 NA Naturvetenskapsprogrammet
 SA Samhällsvetenskapsprogrammet
 TE Teknikprogrammet

Yrkesprogram

Yrkesprogram

Av de totalt 4 833 behöriga förstahandssökande till yrkesprogrammen i gymnasierregionen sökte 2 461 till en kommunal skola och 2 372 till en fristående skola.

Totalt 5 262 elever var antagna till yrkesprogram vid skolstarten i augusti 2019, 2 522 (47,9 procent) till kommunal skola och 2 740 (52,1 procent) till fristående skola.

73,2 procent på yrkesprogrammen var antagna till sitt förstahandsval, vilket är samma andel som 2018. 73,9 procent var antagna vid kommunal skola och 71,5 procent vid fristående skola.

Yrkesprogram

- BF Barn- och fritidsprogrammet
- BA Bygg- och anläggningsprogrammet
- EE El- och energiprogrammet
- FT Fordons- och transportprogrammet
- HA Handels- och administrationsprogrammet
- HT Hotell- och turismprogrammet
- HV Hantverksprogrammet
- IN Industritekniska programmet
- NB Naturbruksprogrammet
- RL Restaurang- och livsmedelsprogrammet
- VF VVS- och fastighetsprogrammet
- VO Vård- och omsorgsprogrammet

Förändringar i antagningen 2011–2019

De högskoleförberedande program där antalet antagna elever har ökat mest sedan 2011 är ekonomiprogrammet, som har ökat med drygt 2 200 antagna elever (76 procent) och teknikprogrammet som har ökat med 782 antagna elever (45 procent).

Det högskoleförberedande program som har minskat mest i antal antagna elever är det estetiska programmet med 309 färre antagna 2019 (-14 procent) jämfört med 2011, följt av humanistiska programmet med 112 färre antagna elever (-35 procent).

Det yrkesprogram som har ökat mest i antal antagna mellan 2011–2019 är fordon- och transportprogrammet, som har 127 fler antagna 2019 (32 procent) och vård- och omsorgsprogrammet som har ökat med 108 antagna elever (34 procent).

Industritekniska programmet, som har den största procentuella ökningen, har ökat från 43 till 100 antagna.

Det yrkesprogram som har minskat mest i antal antagna elever sedan 2011 är bygg- och anläggningsprogrammet som har minskat till 399 antagna (-47 procent) och hantverksprogrammet som har minskat till 420 antagna (-37 procent). Även hotell- och turismprogrammet har minskat med 47 procent och hade 147 antagna 2019.

2019
2011–2019
20 334
+20 %

2019
2011–2019
5 262
-4 %

	Högskoleförberedande program	2019	2011–2019
	Ekonomi	5 137	+76 %
	Teknik	2 519	+45 %
	Naturvetenskap	4 680	+10 %
	International Baccalaureate	178	+9 %
	Samhällsvetenskap	5 641	+9 %
	Estetiska	1 970	-14 %
	Humanistiska	209	-35 %

	Yrkesprogram	2019	2011–2019
	Industriteknik	100	+133 %
	Vård och omsorg	425	+34 %
	Fordon och transport	528	+32 %
	Handel och administration	565	+23 %
	Naturbruk	479	+20 %
	Barn och fritid	524	+19 %
	El och energi	1 157	+7 %
	Vvs och fastighet	215	-17 %
	Restaurang och livsmedel	303	-25 %
	Hantverk	420	-37 %
	Bygg och anläggning	399	-47 %
	Hotell och turism	147	-47 %

Antagna på förstahandsvalet

Många ungdomar har som mål att komma in på ett särskilt program och söker detta program på flera skolor. För andra är skolan viktigare än programmet, de söker olika program och/eller inriktningar på samma skola.

I tabellen nedan visas hur många av eleverna som antogs till sitt förstahandsval, det vill säga såväl program och eventuell inriktning som skola. Andelen som blir antagna på förstahandsval har successivt minskat fram till 2016.

En uppgång skedde vid antagningen 2017 och kvarstår oförändrad 2018 och 2019.

	Totalt		Kommunal skola		Fristående skola
	2016 68 %		2016 70 %		2016 65 %
	2017 70 %		2017 71 %		2017 69 %
	2018 70 %		2018 72 %		2018 67 %
	2019 70 %		2019 72 %		2019 67 %

* Inom Storsthlm består ett val/sökalternativ i de flesta fall av såväl program och inriktning som skola, vilket gör det svårt att jämföra med andra kommuner och regioner där man i regel endast söker till ett program.

Andel antagna till nationella program per huvudman

Nedan visas den andel elever på högskoleförberedande program och på yrkesprogram som är antagna på kommunal skola i sin hemkommun, på kommunal skola i annan kommun och på fristående skola. Mätdatum är oktober respektive år.

	Kommunal i hemkommun		Kommunal i annan kommun		Fristående skola
	2016 30 %		2016 27 %		2016 43 %
	2017 30 %		2017 27 %		2017 43 %
	2018 30 %		2018 26 %		2018 44 %
	2019 30 %		2019 26 %		2019 44 %

Antal anmälda platser på nationella program hos respektive huvudman

Uppgifterna nedan för 2020 avser det antal platser som anmälts inför den preliminära antagningen i april. Huvudmännen kan komma att ändra antalet platser senare under den fortsatta antagningsprocessen.

Antalet anmälda platser tidigare år avser augusti respektive år.

	Totalt		Kommunala skolor		Fristående skolor		Region stockholm
	2016 25 400		2016 13 609		2016 11 721		2016 70
	2017 26 390		2017 14 223		2017 12 095		2017 72
	2018 28 057		2018 14 827		2018 13 137		2018 93
	2019 28 967		2019 15 319		2019 13 555		2019 93
	2020 29 873		2020 15 572		2020 14 204		2020 97

På vilka program går flickor respektive pojkar i samverkansområdet?

Högskoleförberedande program

På samhällsvetenskapsprogrammet går nästan dubbelt så många flickor som pojkar. På naturvetenskapsprogrammet och ekonomiprogrammet är det en nästan helt jämn könsfördelning. På estetiska programmet utgör flickor 63 procent av eleverna. Teknikprogrammet är det enda högskoleförberedande program som har fler pojkar än flickor. Hela 83 procent av elever som läser humanistiska programmet är flickor.

Yrkesprogram

Något fler pojkar än flickor går handels- och administrationsprogrammet där könsfördelningen är relativt jämn. På barn- och fritidsprogrammet utgör flickor 60 procent av eleverna, flickor utgör även majoritet på hotell- och turismprogrammet och på hantverksprogrammet går det nästan bara flickor.

På el- och energiprogrammet, bygg- och anläggningsprogrammet samt på fordons- och transportprogrammet utgör pojkar en betydande majoritet av eleverna, mellan 90–97 procent. Även på restaurang- och livsmedelsprogrammet utgör pojkar en majoritet med 60 procent.

Sammantaget utgör flickor majoriteten av eleverna på de högskoleförberedande programmen medan pojkarna utgör majoriteten av eleverna på yrkesprogrammen.

Andel flickor och pojkar på respektive program

Gymnasieregionens modell för resursfördelning efter elevernas förutsättningar och behov

År 2014 infördes ett förtydligande i skollagen (2010:800) om att kommuner och rektorer ska fördela resurser till utbildningen inom skolväsendet efter barnens och elevernas förutsättningar och behov. År 2015 infördes strukturtillägg som modell för resursfördelning i Stockholms läns gymnasierregion med syfte att ge skolor med elever med lägre förutsättningar att nå måluppfyllelse extra medel för att kunna ge dessa elever extra stöd.

Regelverk

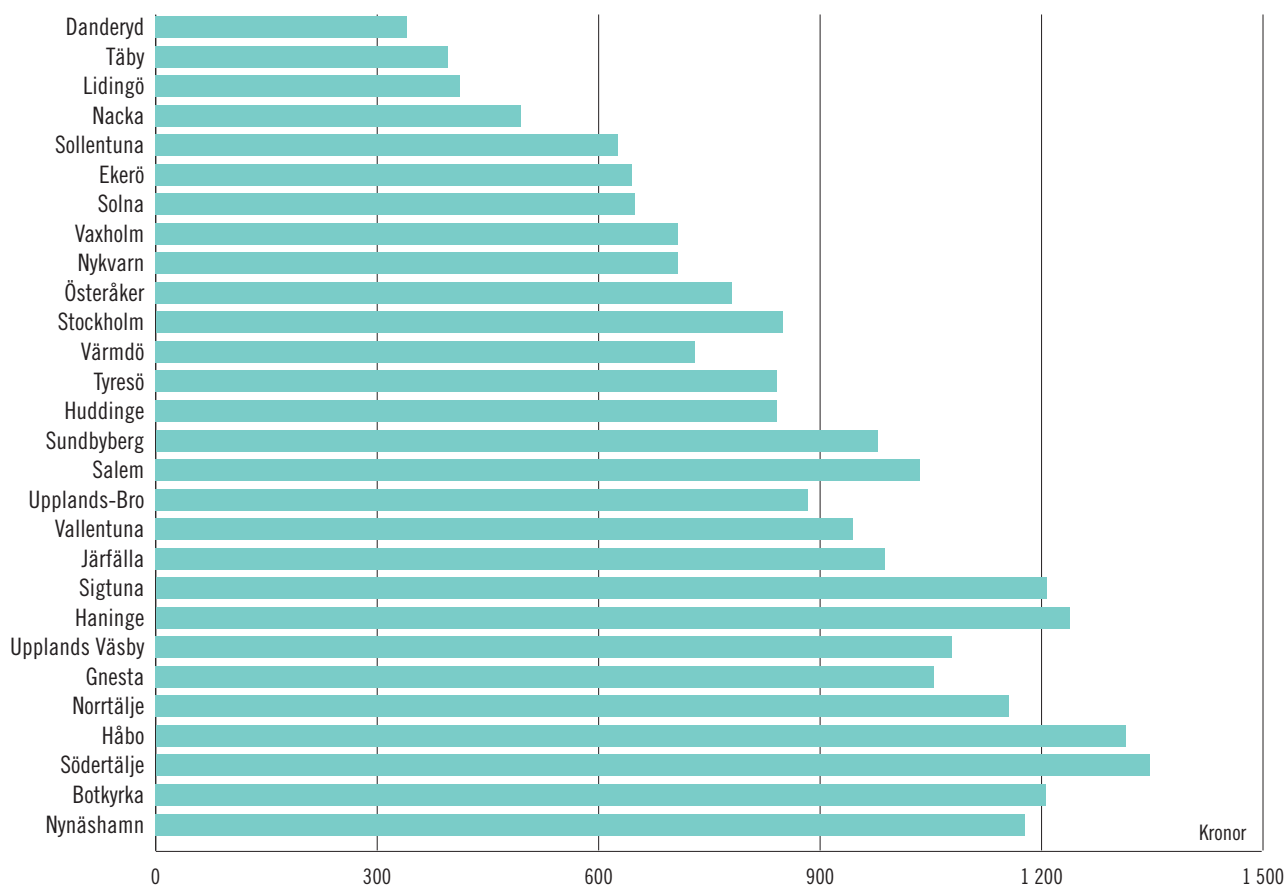
Strukturtillägget utgår från alla elevers meritvärden från årskurs 9 och beräknas utifrån oddsens att de ska nå högskolebehörighet. Meritvärdet från år 9 utgör grund för beräkning även för elever i årskurs 2 och 3. Ju lägre meritvärde desto mindre sannolikhet att eleven når högskolebehörighet. Sannolikheten är beräknad på samverkansområdets elever i oktober 2013 och gjord av Sweco på uppdrag av Storsthlm. Enligt senaste beräkning förklarar meritvärdena cirka 80 procent av sannolikheten att få högskolebehörighet. Oddskvot för varje meritvärde hämtas från Swecos modell.

Strukturtillägget beräknas per elev och program, men betalas ut till skolorna utan specifikation om vilka elever det avser. Även om strukturtillägget beräknas per elev är det inte ett tillägg som är tänkt att tillfalla varje unik individ. Strukturtillägg är därmed inte att likställas med till exempel tilläggsbelopp som är knutet till en unik individ. De totala beloppen specificeras endast per skola och per nationellt program. Det är sedan rektorn som beslutar om vilka åtgärder eller satsningar som bör göras.

Strukturtillägget syftar till att ge extra ekonomiskt stöd till skolor som har elever med behov av mer stöd. Strukturtilläggets utformning gör att skolor med många elever med lägre meritvärde får ett högre strukturtillägg och skolor med många elever med högre meritvärden får lägre strukturtillägg.

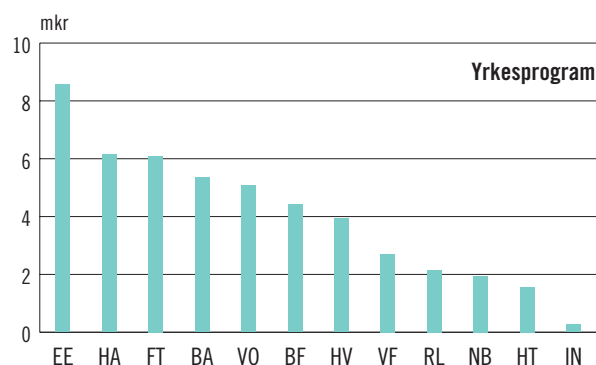
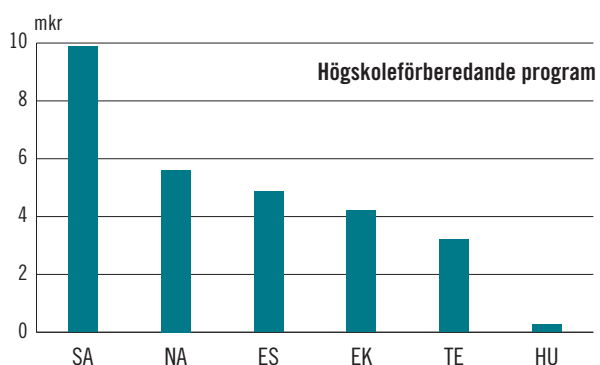
Strukturtillägget beräknas vid ett tillfälle (oktober) och betalas ut vid två tillfällen (i oktober i samband med beräkningen samt februari).

Utbetalat per hemkommun 2019 i relation till antal invånare 16–18 år

Totalt utbetalades 76,3 miljoner kronor i strukturtillägg under 2019. Yrkesprogrammen genererar majoriteten av det totala beloppet som utbetalas, cirka 60 procent.

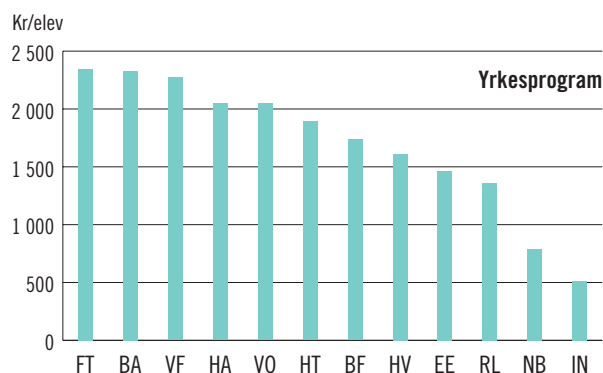
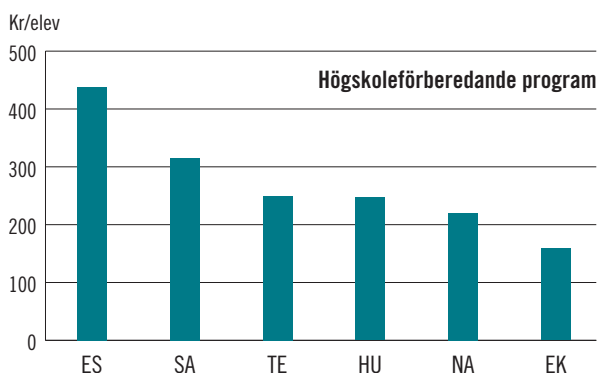
Utbetalat strukturtillägg per nationellt program 2019 uppdelat på yrkesprogram och högskoleförberedande program

Samhällsvetenskapliga programmet är det högskoleförberedande program som mottar mest strukturtillägg, följt av det naturvetenskapliga programmet. Humanistiska programmet är det högskoleförberedande program som mottar minst strukturtillägg.

EI- och energiprogrammet är det yrkesprogram som mottar mest strukturtillägg, följt av handels- och administrationsprogrammet. Industritekniska programmet är det yrkesprogram som mottar minst strukturtillägg.

**Genomsnittlig utbetalning av strukturtillägg per elev oktober 2019
(uppdelat på yrkesprogram och högskoleförberedande program)**

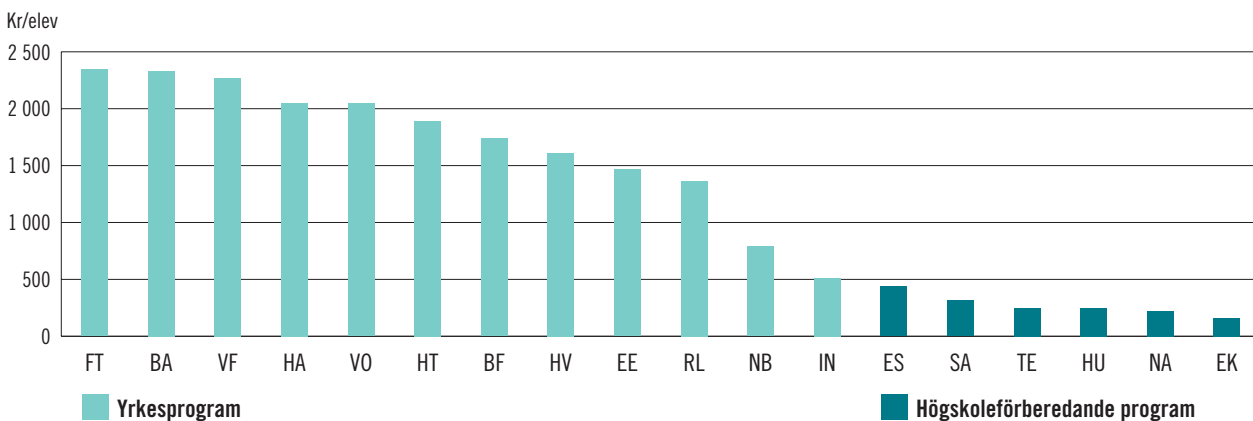

Det estetiska programmet var det högskoleförberedande program som i relation till programmets storlek, mottog mest strukturtillägg under perioden och som därmed hade flest elever med meritvärde under 200. Ekonomiprogrammet är det högskoleförberedande program som hade lägst antal elever med meritvärde under 200 i relation till programmets storlek.

Det var fler elever med meritvärde under 200 som påbörjade det naturvetenskapliga programmet än som påbörjade ekonomiprogrammet, ställt i relation till de respektive programmens storlekar.

Industri tekniska programmet är det yrkesprogram som mottog minst strukturtillägg i förhållande till programmets storlek och fordons- och transportprogrammet är det yrkesprogram som mottog mest. För att se könsfördelningen mellan pojkar och flickor på de respektive programmen, se föregående kapitel.

Genomsnittlig utbetalning av strukturtillägg per elev oktober 2019 (samtliga nationella program)

Ekonomiprogrammet och naturvetenskapliga programmet är de nationella program som mottar minst belopp i strukturtillägg sett till programmets storlek. Fordons- och transportprogrammet samt bygg- och anläggning mottar störst belopp i relation till sina respektive storlekar.

Obehöriga till nationellt program

Andel obehöriga 2016–2019

För att en elev ska vara behörig till gymnasieskolans nationella program krävs åtta godkända betyg för yrkesprogram och tolv godkända betyg för högskoleförberedande program. För samtliga nationella program krävs godkända betyg i svenska/svenska som andraspråk, matematik och engelska.

Till de högskoleförberedande programmen finns olika krav på vilka ytterligare ämnen som krävs för behörighet beroende på vilket högskoleförberedande program som söks.

Nedan redovisas Skolverkets siffror över andelen obehöriga till nationellt program efter årskurs 9 i Stockholms län.

2016	10 %
2017	12,6 %
2018	10,9 %
2019	10,8 %

Det är stora inomregionala skillnader med variationer mellan 3,4 procent och 17,2 procent obehöriga elever.

Störst andel obehöriga elever i länet 2019 har Södertälje, Norrtälje och Botkyrka kommun. Lägst andel obehöriga har Danderyd, Lidingö och Nacka kommun. Generellt sett är det en fortsatt nedgång i antalet obehöriga elever från föregående år.

Lägst genomsnittligt meritvärde har Haninge, Södertälje och Norrtälje kommun. Högst meritvärde har Täby, Nacka och Lidingö kommun. Det genomsnittliga meritvärdet för länet är 248,0. I alla länets kommuner har flickor högre genomsnittligt meritvärde (259,8) än pojkar (237,0).

Introduktionsprogram

Inom gymnasieskolan finns numera fyra introduktionsprogram. Dessa ska ge obehöriga elever möjlighet att komma in på ett nationellt program eller leda till arbete. Utbildningen är på heltid och eleven följer en individuell studieplan.

Individuellt alternativ vänder sig i första hand till ungdomar som har stora kunskapsbrister och svag motivation, eller till ungdomar som vill ha en mer allmänt inriktad utbildning som förberedelse för annan utbildning.

Programinriktat val är en utbildning som inom ett år ska leda till antagning på ett nationellt program, högskoleförberedande program eller yrkesprogram. För behörighet krävs godkända betyg från årskurs 9 i svenska eller svenska som andraspråk, engelska och/eller matematik samt i ytterligare tre eller fyra ämnen. Eleven kan följa en eller flera kurser på ett nationellt program och samtidigt läsa de grundskoleämnen som saknas för behörighet till aktuellt nationellt program.

Språkin introduktion är till för ungdomar som nyss har anlänt till Sverige. Utbildningen har fokus på svenska språket för att eleven ska kunna gå vidare till något annat program i gymnasieskolan eller annan utbildning. På språkin introduktion kan eleven också få undervisning i andra grundskole- och gymnasieämnen som behövs för den fortsatta utbildningen.

Yrkesintroduktion ger eleverna en yrkesinriktad utbildning som underlättar för dem att etablera sig på arbetsmarknaden eller som leder till studier på ett yrkesprogram. Eleverna ska kunna läsa ämnen från grundskolan som de inte är behöriga i och ämnen från nationella program i gymnasieskolan.

Till och med 2018 fanns fem introduktionsprogram. Sedan 2019 har preparandutbildningen och programinriktat individuellt val (mot yrkesprogram) ersatts av programinriktat val (mot nationellt program).

Antagna till introduktionsprogram

Många av de sökande som är obehöriga till nationella program blir antagna till ett introduktionsprogram vid den slutliga antagningen i juni eller under reservantagningen på sommaren.

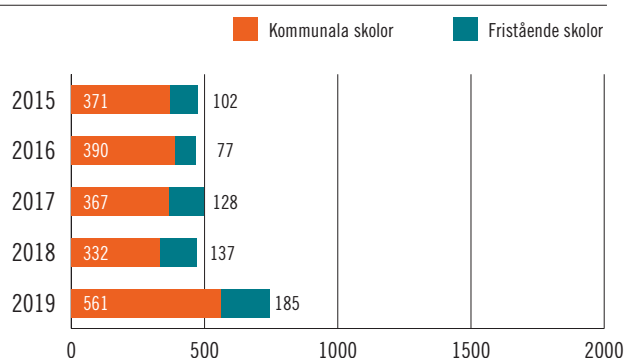
De flesta kommuner erbjuder sökande som saknar gymnasieplats möjlighet att få vägledningssamtal under sommaren eller i samband med terminsstarten. Efter vägledning erbjuds obehöriga ungdomar plats på introduktionsprogram även efter skolstart.

Antagningen som sker efter skolstart, när huvudmännen tagit över reservantagningen, registreras inte i antagningssystemet, vilket påverkar statistiken gällande introduktionsprogrammen.

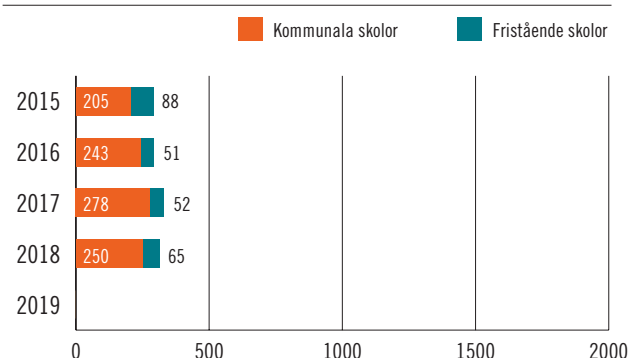
Den kontinuerliga antagning som görs under hela läsåret, framför allt till språkintröduktion, syns inte heller i antagningssystemet. Uppgifterna i sammanställningen nedan visar antalet antagna elever vid skolstart respektive år.

Antalet antagna på introduktionsprogram vid skolstart årskurs 1 2015–2019

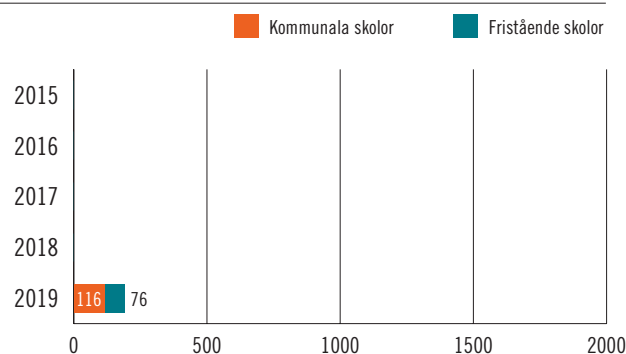
Individuellt alternativ

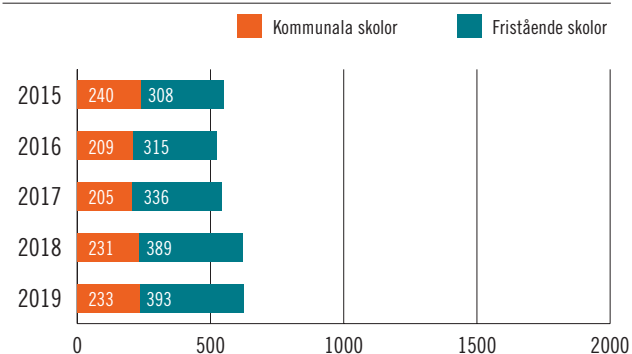
Preparandutbildning

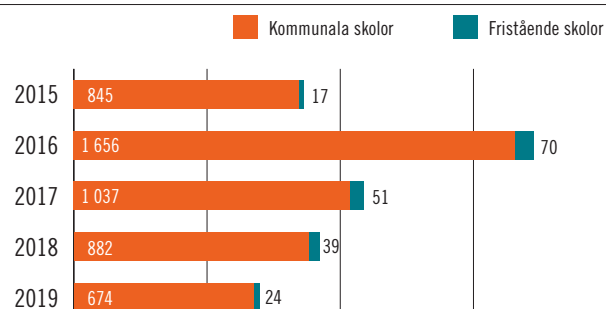
Programinriktat val högskoleförberedande program

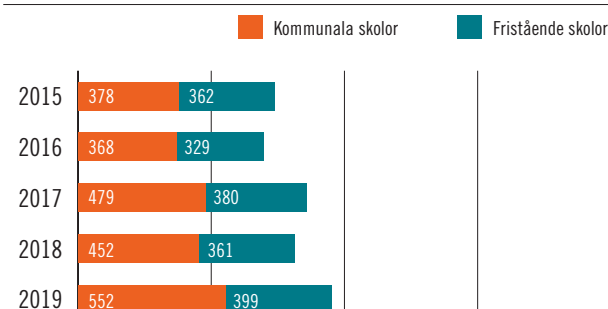
Programinriktat val yrkesprogram (T.o.m. 2018 programinriktat individuellt val)

Språkintröduktion

Yrkesintröduktion

Det totala antalet nya elever antagna till introduktionsprogrammen har ökat något från 3 100 vid skolstart 2018 till 3 200 vid samma tidpunkt 2019.

Störst ökning har individuellt alternativ som ökat från 469 antagna 2018 till 746 antagna vid skolstart 2019.

Störst minskning finns på språkintröduktion där antalet antagna elever har minskat från strax över 900 år 2018 till strax över 700 året efter. Vid skolstart i augusti 2016 fanns drygt 1 700 antagna till denna utbildning, i stort sett samtliga till kommunala skolor.

Den tidigare utbildningen programinriktat individuellt val kunde endast erbjudas med inriktning mot yrkesprogram. Vid skolstart 2018 var 620 elever antagna. Från 2019 heter utbildningen programinriktat val och kan även erbjudas med inriktning mot högskoleförberedande program. Vid skolstart 2019 var 626 nya elever antagna med inriktning mot ett yrkesprogram och 192 elever var antagna med inriktning mot ett högskoleförberedande program.

Av de 192 var 116 antagna till kommunala skolor, varav 73 i Stockholms stad, och 76 till fristående skolor. Programinriktat val med inriktning mot samhällsvetenskapsprogrammet var störst med totalt 83 antagna. Det lägsta antalet hade inriktning mot teknikprogrammet med 17 antagna.

Av samtliga 3 213 antagna elever till introduktionsprogram 2019 var 66 procent antagna till kommunal skola och 34 procent till fristående skola.

2018 var totalt 3 138 nya elever antagna varav 68 procent till kommunal skola och 32 procent till fristående skola.

Totalt antal elever

Tabellen visar det totala antalet elever inskrivna på ett introduktionsprogram i oktober mellan 2015–2019 samt fördelningen mellan flickor och pojkar. Antalet flickor som varit inskrivna på ett introduktionsprogram har varit relativt oförändrat sedan 2015 och framåt. Antalet pojkar har däremot varierat i större grad mellan åren.

Totalt antal elever inskrivna på ett introduktionsprogram alla årskurser

Totalt antal elever på introduktionsprogram i alla årskurser per huvudman

Mät datum är oktober respektive år.

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region stockholm				
	2015	8 489		2015	25,9 %		2015	0,4 %
	2016	10 713		2016	24,5 %		2016	0,3 %
	2017	10 139		2017	26,4 %		2017	0,4 %
	2018	9 288		2018	28,7 %		2018	0,5 %
	2019	8 319		2019	32,9 %		2019	0,6 %
	2015	73,7 %						
	2016	75,2 %						
	2017	73,2 %						
	2018	70,8 %						
		2019	66,5 %					

Antagna till Gymnasiesärskolan

Det finns inget samverkansavtal i Stockholms län när det gäller gymnasiesärskolans utbildningar. En sökande till nationellt program blir förstahandsmottagen i annan kommun om det sökta programmet saknas i hemkommunen. Om programmet erbjuds i hemkommunen blir de mottagna i mån av plats.

För sökande till det individuella programmet måste hemkommunen dels göra en bedömning att personen inte klarar ett nationellt program, dels godkänna kostnaden för att sökanden ska kunna bli mottagen och erbjudas plats i annan kommun eller till fristående gymnasiesärskola.

Gymnasiesärskolan består av nio nationella program samt ett individuellt program. Samtliga program är fyraåriga och yrkesinriktade.

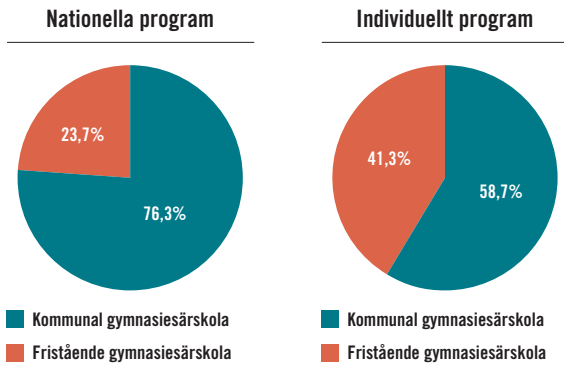
Det individuella programmet är till för de elever som behöver läsa ämnesområden i stället för ämnen.

Endast de elever som hemkommunen har bedömt tillhöra målgruppen för gymnasiesärskolan kan bli antagna till gymnasiesärskolans program. Dessa ungdomar kan också söka introduktionsprogrammen individuellt alternativt och yrkesintroduktion i gymnasieskolan. Hemkommunen behöver inte erbjuda sådan utbildning om det med hänsyn till elevens bästa finns synnerliga skäl att inte göra det. Dessa ungdomar får också erbjudas språkintrödn.

Antalet antagna elever vid skolstart

Totalt		Per program	2016	2017	2018	2019
	2016	288	25	25	31	32
	2017	264	27	24	23	21
	2018	265	16	12	8	14
	2019	278	9	14	10	7
		Administration, handel och varuhantering	9	13	11	15
		Estetiska verksamheter	20	21	37	33
		Fastighet, anläggning och byggnation	19	12	7	8
		Fordonsvård och godshantering	142	125	108	126
		Hantverk och produktion	6	7	8	13
		Hotell, restaurang och bageri	15	11	22	9
		Hälsa, vård och omsorg				
		Individuella programmet				
		Samhälle, natur och språk				
		Skog, mark och djur				

Inför läsåret 2019/2020 erbjöds samtliga program i gymnasiesärskolan vid en eller flera kommunala skolor i länet. Sex av de nio nationella programmen samt det individuella programmet erbjöds vid en eller flera av de fristående gymnasiesärskolorna i länet. De program som inte erbjöds vid fristående gymnasiesärskola var fordonsvård och godshantering, hantverk och produktion samt samhälle, natur och språk.

Av de 152 antagna till gymnasiesärskolans nationella program 2019 var 76,3 procent antagna till kommunala gymnasiesärskolor, medan 23,7 procent var antagna till fristående gymnasiesärskolor. Jämfört med 2018 är det en ökning av andelen antagna till kommunala skolor från 63 procent och en minskning till fristående skolor från 37 procent.

Av de totalt 126 elever som var antagna till gymnasiesärskolans individuella program var 58,7 procent antagna till kommunal skola och 41,3 procent till fristående skola.

Totalt var 93,5 procent antagna till sitt förstahandsval.

Vid skolstart fanns 145 vakanta platser på de kommunala gymnasiesärskolorna varav 16 på det individuella programmet. Vid samma tid fanns 121 vakanta platser på de fristående gymnasiesärskolorna varav 66 på det individuella programmet.

Antal skolor inom samverkansområdet som erbjuder program inom gymnasiesärskolan

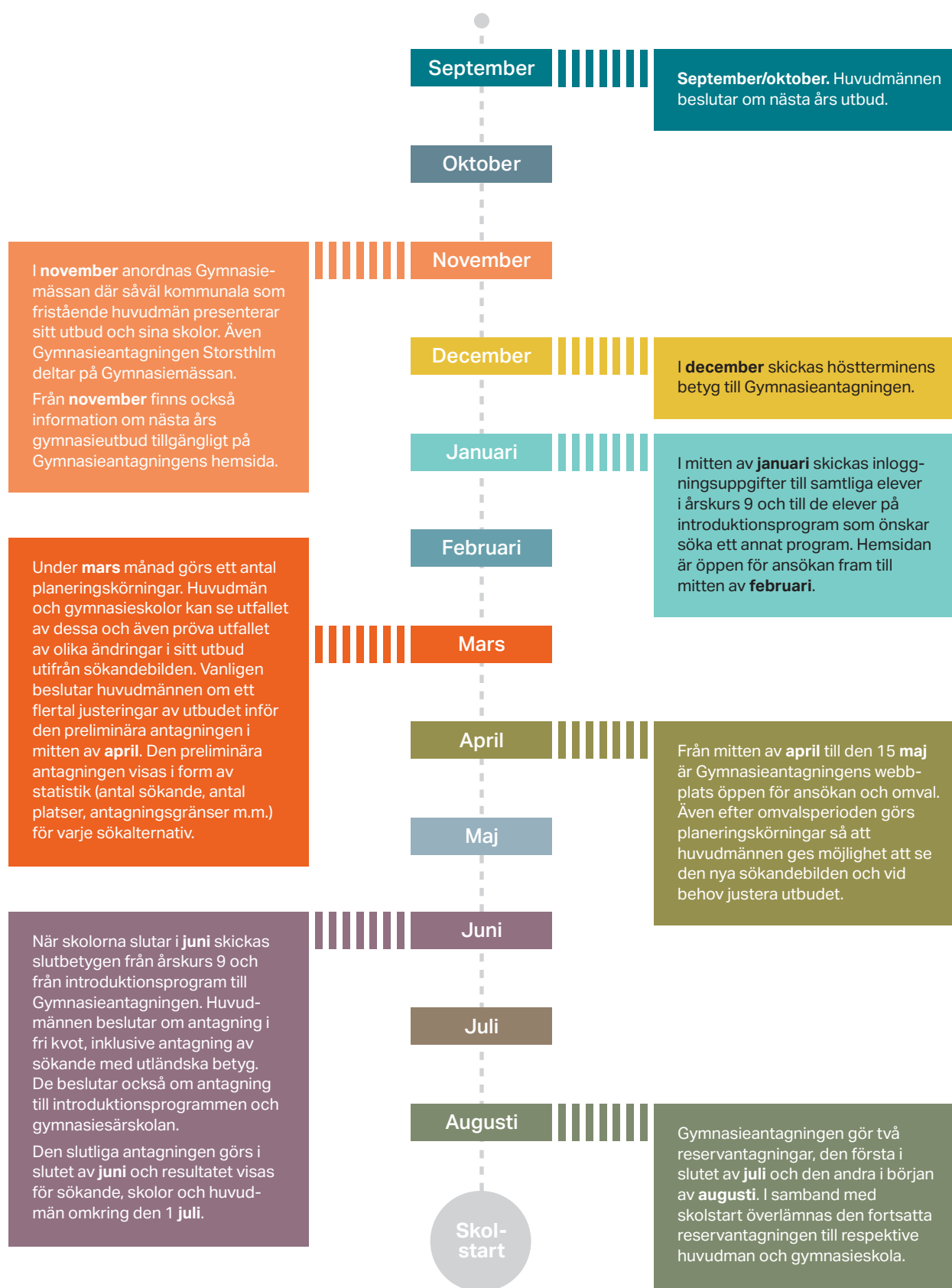
	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region stockholm	
➔	2016	33	19	13	1
	2017	34	20	13	1
	2018	33	19	13	1
	2019	34	20	13	1

Totalt antal elever i gymnasiesärskolans alla årskurser per huvudman

Mät datum är oktober respektive år.

	Totalt	Kommunala skolor	Fristående skolor	Region stockholm	
➔	2016	1 185	62,2 %	37,0 %	0,8 %
	2017	1 208	63,7 %	35,5 %	0,8 %
	2018	1 168	61,6 %	37,1 %	1,3 %
	2019	1 212	62,0 %	36,7 %	1,3 %

Tidplan för antagningen till gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Första ansökningsperioden och utbudet inför den preliminära antagningen 2020

Under den första ansökningsperioden inför höstterminen 2020, som öppnade i mitten av januari och pågick till den 15 februari, sökte totalt cirka 28 700 ungdomar folkbokförda i Stockholmsregionen till gymnasieskolan. Det är 1 100 fler sökande än under samma period 2019.

Vid den preliminära antagningen i april fanns totalt 27 212 förstahandssökande (oavsett hemkommun) till de nationella programmen inom samverkansområdet. Av dessa sökte 21 856 till högskoleförberedande program och 5 356 till yrkesprogram. Det innebär en ökning med 568 till de högskoleförberedande programmen och en minskning med 269 till yrkesprogrammen jämfört med samma tid 2019.

Av de som sökte högskoleförberedande program sökte 60 procent till en kommunal skola i första hand. Av de sökande till yrkesprogram sökte 48 procent i första hand till en kommunal skola.

Ett antal ungdomar, främst de som nu är elever på ett introduktionsprogram, gör sin första ansökan under omvalsperioden i april/maj. Cirka 30 procent av de som sökte under den första ansökningsperioden gör någon form av ändring i sin ansökan under omvalsperioden, ofta tillägg av fler sökalternativ.

I tabellerna på nästa sida visas söktrycket efter den första ansökningsperioden 2020, det vill säga antalet förstahandssökande (oavsett preliminär behörighet) i relation till antalet anmälda platser vid den preliminära antagningen i april 2020. I tabellerna framgår även förändringen av antalet platser i april 2020 jämfört med augusti 2019.

Antalet platser har utökats inför 2020 på ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet, samhällsvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet och International Baccalaureate. Platserna har minskats på det estetiska programmet. Humanistiska programmet har i stort sett oförändrat antal platser. Sammanlagt omfattar utökningen 759 platser.

Antalet platser har också utökats på tio av yrkesprogrammen. Fordons- och transportprogrammet har minskat med 24 platser medan handels- och administrationsprogrammet och de tre riksrekryterande yrkesprogrammen har oförändrat antal platser. Totalt har platserna på yrkesprogrammen utökats med 288.

Även om sammanställningen nedan visar att söktrycket för ett program är mellan 1,0–0,9, förekommer det fortfarande stora skillnader inom programmen gällande söktryck för en viss skola eller inriktning. Det kan skilja så mycket som mellan 4,0 och 0,0 sökande per plats inom samma program.

Söktryck per program 2020 och 2019 samt antal erbjudna platser i april 2020

Högskoleförberedande program

Program	Förstahandssökande per plats 2020 (2019)	Platser i april 2020	Förändring jämfört augusti 2019
Ekonomi	1,1 (1,1)	5 514	+304
Estetiska	0,9 (0,9)	2 324	-35
Humanistiska	0,9 (0,9)	210	-5
International Baccalaureate	1,3 (1,2)	222	+25
Naturvetenskap	1,0 (1,0)	5 218	+150
Samhällsvetenskap	0,9 (1,0)	6 153	+297
Teknik	0,9 (0,9)	2 794	+23

Yrkesprogram

Program	Förstahandssökande per plats 2020 (2019)	Platser i april 2020	Förändring jämfört augusti 2019
Barn och fritid	0,9 (0,9)	704	+53
Bygg och anläggning	0,5 (0,5)	703	+21
El och energi	0,8 (0,9)	1 343	+31
Fordon och transport	0,9 (0,9)	712	-24
Handel och administration	0,7 (0,7)	672	0
Hantverk	0,7 (0,7)	726	+72
Hotell och turism	0,5 (0,6)	247	+5
Industriteknik	0,9 (1,0)	161	+3
Naturbruk	0,6 (0,6)	693	+52
Restaurang och livsmedel	0,7 (0,8)	396	+29
VVS och fastighet	0,5 (0,7)	348	+25
Vård och omsorg	0,6 (0,8)	628	+21
Flygteknik, maskinteknik, sjöfart	1,2 (1,2)	105	0

Kommunalt aktivitetsansvar (KAA)

Det kommunala aktivitetsansvaret (KAA) innebär att kommunerna enligt lag har ett ansvar för ungdomar under 20 år som inte studerar och som är folkbokförda i kommunen. I ansvaret innefattas att kommunerna löpande under året ska hålla sig informerade om hur ungdomarna är sysselsatta samt erbjuda lämpliga individuella åtgärder. Åtgärderna inom det kommunala aktivitetsansvaret ska i första hand motivera ungdomen att återuppta eller påbörja studier. Därtill har kommunerna ett ansvar att dokumentera sina insatser samt föra ett register över ungdomar i målgruppen för KAA. KAA är aktuellt för ungdomar som har slutfört grundskolan och därmed fullgjort sin skolplikt, och som inte genomför eller har fullföljt utbildning i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan eller motsvarande utbildning.

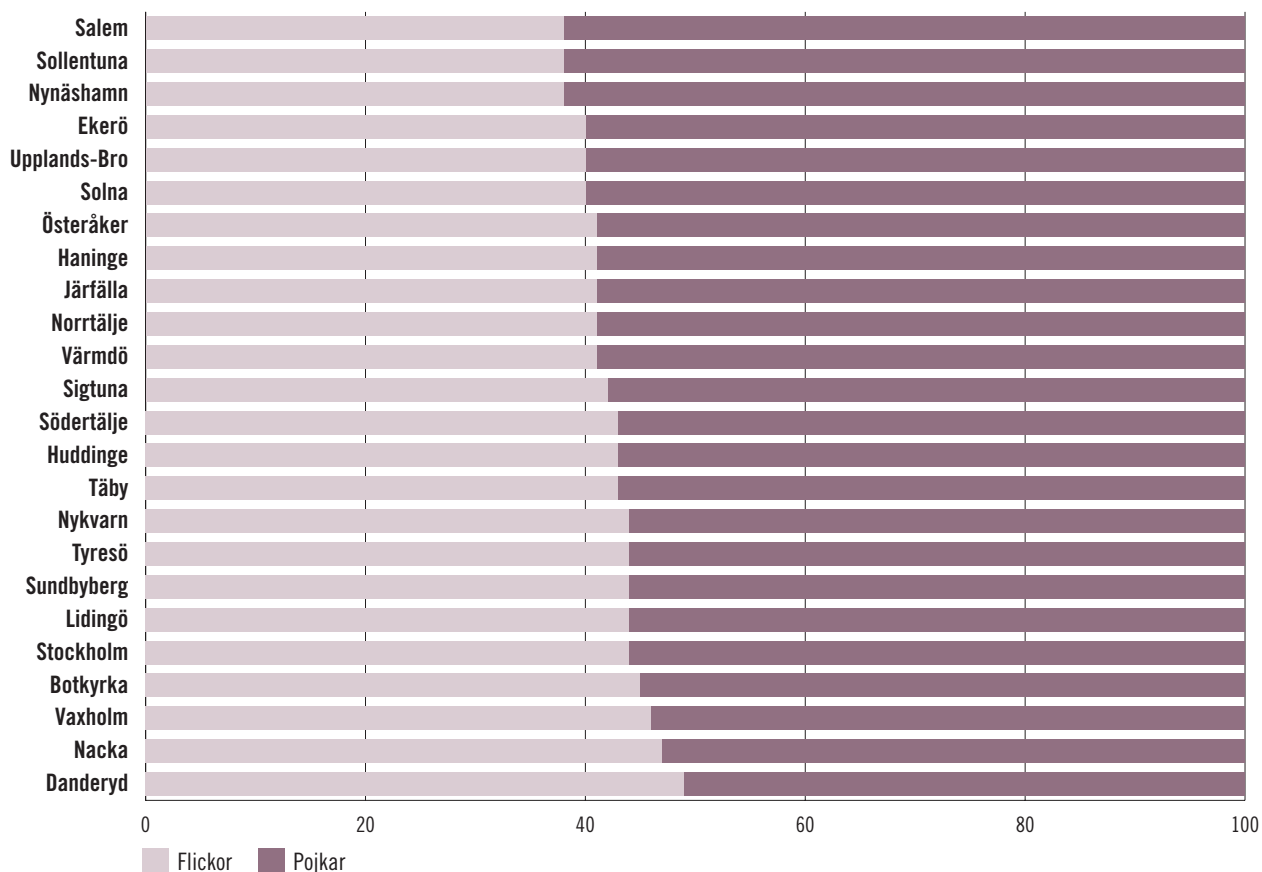
Det kommunala aktivitetsansvaret är bland annat viktigt för ökad genomströmning i länet, det vill säga andel elever som fullföljer sin gymnasieutbildning på tre år.

Det är viktigt att notera att elever som gick på gymnasieskolans introduktionsprogram omfattades av KAA fram till den 1 juli 2018. Skollagen har ändrats vilket innebär att från och med den 1 juli 2018 omfattas inte dessa elever av KAA och avregistreras därmed från kommunernas register över ungdomar inom KAA. Den statistik från Skolverket som presenteras i detta kapitel är den första redovisningen för en helårsperiod sedan målgruppen förändrades. Lagändringen innebär att statistiken som presenteras detta år inte är går att jämföra med tidigare års statistik utan att ta hänsyn till populationsförändringen.

Ungdoms- och elevdatabasen (UEDB) som hanteras av Storsthlm har utvecklats så att kommunerna kan registrera de elever som omfattas av KAA och även skapa kunskapsunderlag på både lokal och regional nivå. Likt tidigare år används inte UEDB av alla kommuner inom regionen för KAA, vilket innebär att denna regionala bilden genom UEDB inte blir komplett. Uppgifterna i detta avsnitt är därför hämtade från Skolverket och är för perioden 2018/2019 (sammanslagna perioderna andra halvåret 2018 samt första halvåret 2019).

Under perioden 2018/2019 var det totalt 18 689 elever som registrerades inom KAA i länet vilket motsvarar en andel på 17 procent i relation till folkmängden för åldrarna som omfattas av KAA.

Fördelning mellan pojkar och flickor inom KAA

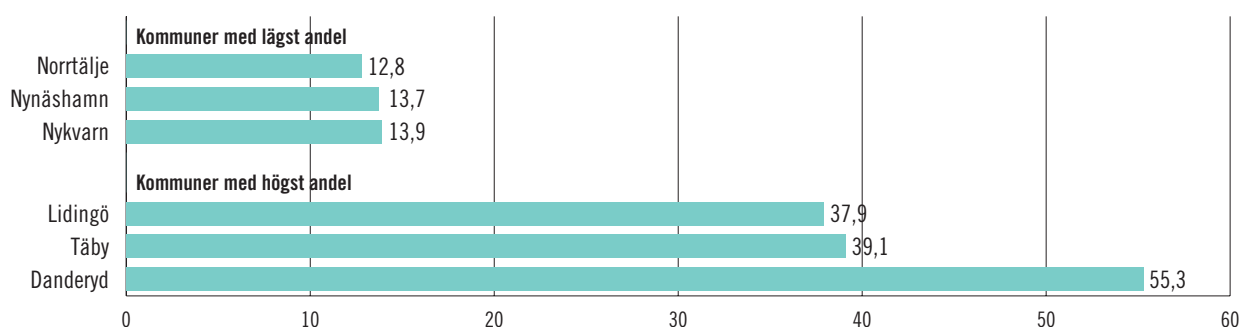

I samtliga kommuner i länet utgör pojkar en större andel av gruppen inom KAA med undantag för Danderyd kommun där det är en nästan jämn könsfördelning. Länet ligger precis i nivå med övriga riket med en fördelning på ungefär 40 procent flickor och 60 procent pojkar.

Det är även stora inomregionala skillnader när det kommer till andelen rapporterade elever till KAA. Minst andel rapporterade elever var det inom kommunerna Danderyd (10 procent), Vaxholm (10 procent) och Nacka (10 procent). Störst andel rapporterade elever till KAA var det inom kommunerna Haninge (23 procent), Botkyrka (21 procent), Upplands-Bro (21 procent) och Stockholm (21 procent).

I samtliga kommuner i länet tillhör den största andelen av de som är i kontakt med KAA den högre åldersgruppen. De som var 18–19 år vid tidpunkten för perioden 2018/2019 utgjorde omkring 74 procent av totala andelen inom KAA. Åldersgruppen födda år 1999 utgjorde majoriteten av gruppen inom KAA i samtliga kommuner, det vill säga de som vid tidpunkten skulle fylla 20 år.

Andel föräldrar till elever registrerade inom KAA, med lång eftergymnasial utbildning

Utbildningsbakgrunden hos föräldrarna till ungdomar inom KAA utgjordes till störst andel av gymnasial utbildning som högsta genomförd utbildning, i samtliga kommuner förutom Danderyd och Täby kommun i vilka lång eftergymnasial utbildning utgjorde 55 procent respektive 39 procent.

Den främsta anledningen till att ungdomar registreras i KAA är att uppgift saknas, näst vanligast är att de avbrutit studier på ett nationellt program, och den tredje vanligaste att de avbrutit studier på ett introduktionsprogram – tätt följt av att ha slutfört studier med studiebevis.

16 procent av totala antalet ungdomar i länet som under perioden 2018/2019 registrerades i KAA har deltagit i minst en åtgärd. Av de sista åtgärderna som ungdomarna deltog i under perioden, utgjorde studie- och yrkesvägledning samt enstaka samtalen de två vanligaste åtgärderna. Andelen ungdomar som deltagit i erbjudna åtgärder varierar stort mellan kommunerna i länet, från 2 procent av ungdomarna i Salem och Täby till 86 procent i Sundbyberg.

Andra vanliga åtgärder som erbjöds var bland annat regelbundna samtal, förmedling av arbete/jobbsök, praktik och studier inom komvux.

Mot bakgrund av att aktivitetsansvaret i första hand ska syfta till att motivera ungdomarna att studera är övergången till studier relativt låg. Endast 38 procent av ungdomarna som avregistreras från aktivitetsansvaret i länet gick vidare till studier på gymnasial nivå. Av dessa började 23 procent på ett nationellt program eller motsvarande, och 15 procent på ett introduktionsprogram. Den vanligaste anledningen till att en ungdom avregistreras från KAA är att man fyller 20 år (47 procent) och inte längre omfattas av kommunens aktivitetsansvar. Den näst vanligaste anledningen till en avregistrering var studier på nationellt program eller motsvarande.

Kommunernas aktivitetsansvar

Bakgrundsfaktorer per kommun läsåret 2018/2019.

Observera att statistiken ej är jämförbar med tidigare års utan att ta hänsyn till förändringar i population till följd av lagändring om att elever som går på gymnasieskolans introduktionsprogram inte längre omfattas av KAA.

Kommuner	Antal rapporterade	Folkmängd 31/12 2018	Andel rapporterade (%)	Kvinnor (%)	Män (%)
Samtliga kommuner i Sverige	71 446	498 277	14	43	57
Stockholms län	18 689	111 285	17	43	57
Upplands Väsby	417	2 309	18	39	61
Vallentuna	246	1 898	13	41	59
Österåker	314	2 498	13	41	59
Värmdö	292	2 497	12	41	59
Järfälla	669	4 102	16	41	59
Ekerö	189	1 651	11	40	60
Huddinge	1 034	6 022	17	43	57
Botkyrka	1 068	5 151	21	45	55
Salem	162	1 042	16	38	62
Haninge	1 064	4 685	23	41	59
Tyresö	312	2 854	11	44	56
Upplands-Bro	310	1 496	21	40	60
Nykvarn	101	624	16	44	56
Täby	489	3 988	12	43	57
Danderyd	219	2 177	10	49	51
Sollentuna	661	4 153	16	38	62
Stockholm	8 252	39 280	21	44	56
Södertälje	931	5 064	18	43	57
Nacka	538	5 546	10	47	53
Sundbyberg	279	1 770	16	44	56
Solna	366	2 427	15	40	60
Lidingö	351	2 671	13	44	56
Vaxholm	72	712	10	46	54
Norrtälje	382	2 787	14	41	59
Sigtuna	488	2 513	19	42	58
Nynäshamn	175	1 368	13	38	62
Håbo	188	1 245	15	41	59

(Källa Skolverket)

I fokus:

Kommunkluster

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Gymnasieplaneringen 2020–2027
- Kommuncluster Nordost
- Kommuncluster Nordväst
- Kommuncluster Syd
- Kommuncluster Öst
- Kommuncluster Centrum

Gymnasieplaneringen 2020–2027

Samverkansavtalet och den gemensamma gymnasierregionen medför att eleverna på nationella program i Stockholms län är rörliga och reser över kommungränserna för att komma till sin gymnasieskola. Till stor del sammanfaller elevernas val av skola med kollektivtrafikens utsträckning, det vill säga möjligheten att kunna ta sig smidigt mellan hem och skola, men sökmönstret präglas också av olika skolors attraktivitet.

Det ser väldigt olika ut mellan kommunerna när det gäller prognosticerad befolkningsökning, befintligt utbud och söktryck.

Elevökningen fram till 2027 ställer höga krav på såväl kommunernas som friskolornas framtida kapacitet och beredskap. När det totala elevantalet i gymnasierregionen förväntas öka från cirka 88 000 elever till över 102 000 så ökar kraven på att nyttja befintliga resurser och att utveckla nya sätt att samordna och effektivisera för att säkra tillräcklig verksamhetskapacitet.

Ett av samverkansavtalets mål är att skapa bästa möjliga förutsättningar för regional dialog i syfte att samordna planering och dimensionering, men varje kommun är enligt skollagen ytterst ansvarig för att ungdomarna i kommunen erbjuds gymnasieutbildning.

Under våren 2019 tog den politiska styrgruppen för gymnasierregionen beslut om att Storsthlm ska fortsätta arbetet med att stödja en gemensam planering för gymnasieskolans utveckling, i form av kluster sammansatta av kommuner utifrån elevernas pendlingsmönster. Planering i kommunclusterform syftar till att skapa en metod som gör planering och analys mer konkret och hanterbar så att gymnasierregionen kan möta kapacitetsbehoven på ett väl genomtänkt långsiktigt och resurseffektivt sätt.

I detta kapitel beskrivs de fem kluster som etablerats inom gymnasierregionen.

Kommunkluster nordost

I kommunkluster nordost ingår följande kommuner: Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm och Österåker.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, utom humanistiska programmet, erbjuds inom klustret. Fyra av yrkesprogrammen fanns endast vid fristående gymnasieskola.

Vaxholm saknar kommunal gymnasieskola. Samtliga övriga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program vid kommunal gymnasieskola 2019. Norrtälje, Täby och Vallentuna hade också några yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola vilket inte Danderyd och Österåker hade.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2019. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Vaxholm och Vallentuna saknade fristående gymnasieskola.

I Danderyd fanns hälften av platserna på högskoleförberedande program på den kommunala gymnasieskolan, i Norrtälje 82 procent av platserna och i Täby 25 procent av platserna. I Norrtälje fanns 30 procent av platserna på yrkesprogram på den kommunala gymnasieskolan medan det i Täby var 31 procent.

Sökande från klustret

I nordost-klustret fanns 2019 totalt 3 764 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 260 (86,6 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 82 procent till högskoleförberedande program och 18 procent till yrkesprogram. En majoritet sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 80 procent för högskoleförberedande program och 83 procent för yrkesprogram. Cirka 35 ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. De flesta kom från Norrtälje och sökte kommunala och fristående skolor i Uppsala.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i nordostklustret att förändras på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2019 var 12,9 procent folkbokförda i detta kluster. 2027 kommer de enligt prognosen att utgöra 11,9 procent.

År	2019	2021	2023	2025	2027
Antal 16-åringar	3 503	3 670	3 663	3 726	3 739

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2019 var totalt 2 587 ungdomar från kuster nordost antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 79 procent antagna till skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierade från 65 procent av de antagna från Täby till 22 procent av de antagna från Norrtälje.

Totalt 180 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 140 till skolor i Stockholm. Sammanlagt 100 av dessa ungdomar var antagna till naturvetenskaps- och samhällsvetenskapsprogrammen. Drygt 100 av de 180 kom från Danderyd och Täby. Av de cirka 360 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 106 antagna till det estetiska programmet och 84 till ekonomiprogrammet.

Vid samma tid var 651 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 82 procent inom det egna klustret. Även andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 82 procent från Österåker till 44 procent från Norrtälje.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 236 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 135 var antagna till kommunala skolor och 101 till fristående skolor. Totalt var 83 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 26 ungdomar från kluster nordost antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2019. Av dessa var 15 antagna till kommunala skolor och 11 till fristående skolor. 11 av de 26 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 15 av de 26 antagna till nationella program och 11 till det individuella programmet.

Antagning 2019 av sökande som är folkbokförda inom kluster nordost

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 065	984	180	358	2 587	79 %
Yrkesprogram	219	314	40	78	651	82 %
Introduktionsprogram	130	66	5	35	236	83 %
Gymnasiesärskolan	8	3	7	8	26	42 %

Antagningen till skolor belägna inom nordost-klustret

På skolorna i nordostklustret fanns sammanlagt 2 444 platser på högskoleförberedande program varav 52 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 119 vakanta platser vid skolstart vilket är knappt 5 procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 130 platser varav 27 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 458 vakanta platser vid skolstart, 41 procent av de tillgängliga platserna.

De största introduktionsprogrammen i klustret var programinriktat val med inriktning mot yrkesprogram och yrkesintroduktion som vardera hade 56 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid tre kommunala och två fristående skolor. Totalt fanns 26 platser fördelade på tre nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2019 var 19 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 14 till det individuella programmet.

Antagning 2019 till gymnasieskolorna belägna inom kluster nordost

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret		
Högskoleförberedande program	1 192	89 %	1 133	87 %	2 325	119
Yrkesprogram	246	89 %	426	78 %	672	458
Introduktionsprogram	136	98 %	75	88 %	211	334
Gymnasiesärskolan	13	62 %	6	50 %	19	7

Kommunkluster nordväst

I kommunkluster nordväst ingår följande kommuner: Håbo, Järfälla, Sollentuna, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby.

Utbud inom klustret

Samtliga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program vid kommunal gymnasieskola 2019. Samtliga kommuner utom Håbo hade också några yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola.

Det fanns sammanlagt åtta fristående gymnasieskolor inom klustret 2019. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Håbo och Upplands-Bro saknade fristående gymnasieskola.

Samtliga högskoleförberedande program erbjöds inom klustret. Tre av yrkesprogrammen saknades inom klustret, nämligen industritekniska programmet, naturbruksprogrammet samt restaurang- och livsmedelsprogrammet. Inga yrkesprogram erbjöds i Håbo.

Högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor i Järfälla, Sollentuna och Sigtuna. I de tre kommunerna fanns dock majoriteten av platserna (78–86 procent) vid de kommunala skolorna. På yrkesprogrammen erbjöds en större andel av platserna vid de fristående skolorna. Andelen varierade från 72 procent av platserna vid kommunal skola i Järfälla och 64 procent i Sigtuna till 13 procent i Sollentuna och 10 procent i Upplands Väsby.

Sökande från klustret

I nordväst-klustret fanns 2019 totalt 4 474 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 561 (79,6 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 80 procent till högskoleförberedande program och 20 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 50 procent för högskoleförberedande program och 54 procent för yrkesprogram. Ett 100-tal ungdomar, flertalet från Sigtuna och Håbo, sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet. Hälften av dessa sökte kommunala och fristående skolor i Uppsala.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i nordväst-klustret att förändras på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2019 var 14,3 procent folkbokförda i detta kluster. 2027 kommer de enligt prognosen att utgöra 14,2 procent.

År	2019	2021	2023	2025	2027
Antal 16-åringar	3 869	4 043	4 302	4 420	4 482

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2019 var totalt 2 819 ungdomar från kluster nordväst antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 53 procent antagna till skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 46 procent av de antagna från Järfälla till 21 procent av de antagna från Håbo.

Totalt 504 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 400 till skolor i Stockholm. Sammanlagt 150 av de 504 var antagna till naturvetenskapsprogrammet och cirka 100 vardera till ekonomi-, samhällsvetenskaps- och teknikprogrammen. Drygt 200 av de antagna kom från Järfälla och 150 från Sollentuna. Av de drygt 800 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 243 antagna till ekonomiprogrammet och 182 till samhällsvetenskapsprogrammet.

Vid samma tid var 768 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 59 procent inom det egna klustret. Av de 135 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 70 antagna i Stockholm och 32 i Sundbyberg. Även andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 64 procent från Sollentuna och Upplands Väsby till 22 procent från Upplands-Bro och 17 procent från Håbo.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 392 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 274 var antagna till kommunala skolor och 118 till fristående skolor. Totalt var 83 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 34 ungdomar från kluster nordväst antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2019. Av dessa var 21 antagna till kommunala skolor och 13 till fristående skolor. 23 av de 34 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 18 av de 34 antagna till nationella program och 16 till det individuella programmet.

Antagning 2019 av sökande som är folkbokförda inom kluster nordväst

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 375	129	504	811	2 819	53 %
Yrkesprogram	299	155	135	179	768	59 %
Introduktionsprogram	233	43	41	75	392	83 %
Gymnasiesärskolan	13	10	8	3	34	68 %

Antagningen till skolor belägna inom nordväst-klustret

På skolorna i nordväst-klustret fanns sammanlagt 1 879 platser på högskoleförberedande program varav 88 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 109 vakanta platser vid skolstart vilket är knappt 6 procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 953 platser varav 52 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 322 vakanta platser vid skolstart, 34 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var individuellt alternativ som hade 124 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid tre kommunala och två fristående skolor. Totalt fanns 78 platser fördelade på fyra nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2019 var 48 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 27 till det individuella programmet.

Antagning 2019 till gymnasieskolorna belägna inom kluster nordväst

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret		
Högskoleförberedande program	1 567	88 %	193	65 %	1 760	109
Yrkesprogram	408	89 %	223	78 %	631	322
Introduktionsprogram	251	93 %	85	53 %	336	308
Gymnasiesärskolan	15	87 %	33	30 %	48	30

Kommunkluster syd

I kommunkluster syd ingår följande kommuner: Botkyrka, Huddinge, Nykvarn, Salem och Södertälje.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, såväl de högskoleförberedande programmen som yrkesprogrammen, erbjöds inom klustret.

Nykvarn saknar kommunal gymnasieskola. Samtliga övriga kommuner i klustret erbjöd ett antal högskoleförberedande program och yrkesprogram vid kommunal gymnasieskola 2019.

Det fanns sammanlagt tolv fristående gymnasieskolor inom klustret 2019 varav åtta är belägna i Södertälje. De fristående skolorna erbjöd såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram. Den fristående skola som är belägen i Botkyrka erbjöd endast högskoleförberedande program medan den fristående skolan belägen i Nykvarn erbjöd endast yrkesprogram. Salem saknade fristående gymnasieskola

I de tre kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid fristående skolor fanns dock majoriteten av platserna vid de kommunala skolorna, i Botkyrka och Huddinge 91 procent och i Södertälje 64 procent. I de två kommuner där yrkesprogram erbjöds på såväl kommunala som fristående skolor är bilden delad, i Huddinge fanns 65 procent av platserna vid kommunal skola och i Södertälje 19 procent.

Sökande från klustret

I syd-klustret fanns 2019 totalt 5 018 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var 3 925 (78,2 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 73 procent till högskoleförberedande program och 27 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 51 procent för högskoleförberedande program och 59 procent för yrkesprogram. Ett 20-tal ungdomar sökte i första hand nationella program utanför samverkansområdet.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i syd-klustret att förändras på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2019 var 16,3 procent folkbokförda i detta kluster. 2027 kommer de enligt prognosen att utgöra 16 procent.

År	2019	2021	2023	2025	2027
Antal 16-åringar	4 412	4 528	4 700	4 878	5 002

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2019 var totalt 2 850 ungdomar från kuster syd antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 56 procent antagna till skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 38 procent av de antagna från Huddinge till 24 procent av de antagna från Södertälje.

Totalt 523 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 74 procent till skolor i Stockholm och 10 procent till skolor i Haninge. Sammanlagt 170 av de 523 var antagna till naturvetenskapsprogrammet och 137 till samhällsvetenskapsprogrammet. 330 av de antagna kom från Huddinge och 102 från Botkyrka.

Av de drygt 700 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 200 antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 190 till ekonomiprogrammet.

Vid samma tid var 1 108 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 59 procent inom det egna klustret. Av de 177 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 120 antagna i Stockholm och 40 i Haninge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 65 procent från Salem till 41 procent från Botkyrka och Huddinge.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 597 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 465 var antagna till kommunala skolor och 132 till fristående skolor. Totalt var 84 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 60 ungdomar från kluster syd antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2019. Av dessa var 46 antagna till kommunala skolor och 14 till fristående skolor. 50 av de 60 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 36 antagna till nationella program och 24 till det individuella programmet.

Antagning 2019 av sökande som är folkbokförda inom kluster syd

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 431	177	523	719	2 850	56 %
Yrkesprogram	397	257	177	277	1 108	59 %
Introduktionsprogram	446	54	19	78	597	84 %
Gymnasiesärskolan	41	11	5	3	60	87 %

Antagningen till skolor belägna inom syd-klustret

På skolorna i kluster syd fanns sammanlagt 2 275 platser på högskoleförberedande program varav 86 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 268 vakanta platser vid skolstart vilket är nästan 12 procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 1 238 platser varav 49 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 383 vakanta platser vid skolstart, 31 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 208 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid fyra kommunala och fyra fristående skolor. Totalt fanns 155 platser fördelade på åtta nationella program (samtliga nationella program utom programmet för samhälle, natur och språk) samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2019 var 61 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 28 till det individuella programmet.

Antagning 2019 till gymnasieskolorna belägna inom kluster syd

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 796	72 %	211	84 %	2 007	268
Yrkesprogram	505	79 %	350	73 %	855	383
Introduktionsprogram	475	94 %	75	72 %	550	332
Gymnasiesärskolan	47	87 %	14	79 %	61	94

Kommunkluster öst

I kommunkluster öst ingår följande kommuner: Haninge, Nacka, Nynäshamn, Tyresö och Värmdö.

Utbud inom klustret

Samtliga högskoleförberedande program utom humanistiska programmet och International Baccalureate erbjuds inom klustret. Endast ett av yrkesprogrammen saknas inom klustret, nämligen restaurang- och livsmedelsprogrammet.

Högskoleförberedande program erbjuds vid såväl kommunala som fristående skolor i Nacka och Värmdö men endast vid kommunala skolor i Haninge och Nynäshamn. I Tyresö erbjuds inte dessa program vid någon skola.

Yrkesprogram erbjuds vid såväl kommunala som fristående skolor i Nacka och Värmdö men endast vid kommunala skolor i Haninge, Nynäshamn och Tyresö.

Det fanns sammanlagt tio fristående gymnasieskolor inom klustret 2019 varav åtta var belägna i Nacka och två i Värmdö.

I de två kommuner där högskoleförberedande program erbjuds vid fristående skolor fanns dock majoriteten av platserna vid de kommunala skolorna, i Nacka 54 procent och i Värmdö 97 procent. I de två kommuner där yrkesprogram erbjuds på såväl kommunala som fristående skolor är förhållandet det omvända, i Nacka fanns 30 procent av platserna vid kommunal skola och i Värmdö 42 procent.

Sökande från klustret

I kluster öst fanns 2019 totalt 4 718 folkbokförda ungdomar som sökte till gymnasieskolan. Av dessa var totalt 3 920 (83 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 76 procent till högskoleförberedande program och 24 procent till yrkesprogram. Drygt hälften sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 52 procent för såväl högskoleförberedande program som för yrkesprogram.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i öst-klustret att förändras på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2019 var 15,4 procent folkbokförda i detta kluster. 2027 kommer de enligt prognosen att utgöra 14,9 procent.

År	2019	2021	2023	2025	2027
Antal 16-åringar	4 178	4 357	4 634	4 739	4 664

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2019 var totalt 2 934 ungdomar från kuster öst antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 52 procent antagna till skola inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 53 procent av de antagna från Tyresö till 15 procent av de antagna från Nynäshamn.

Totalt 573 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 78 procent till skolor i Stockholm och 16 procent till skolor i Huddinge. Sammanlagt 178 av de 573 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 135 vardera till ekonomiprogrammet och naturvetenskapsprogrammet. Av de antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret kom 212 från Nacka och 148 från Haninge.

Av de drygt 800 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 243 antagna till samhällsvetenskapsprogrammet och 220 till ekonomiprogrammet.

Vid samma tid var 1 034 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 54 procent inom det egna klustret. Av de 166 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 130 antagna i Stockholm och 22 i Huddinge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 63 procent från Värmdö till 23 procent från Nynäshamn.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 444 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. 326 var antagna till kommunala skolor och 118 till fristående skolor. Totalt var 80 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 42 ungdomar från kluster öst antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2019. Av dessa var 36 antagna till kommunala skolor och sex till fristående skolor. 26 av de 42 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 29 antagna till nationella program och 13 till det individuella programmet.

Antagning 2019 av sökande som är folkbokförda inom kluster öst

	SKOLOR INOM KLUSTRET		SKOLOR UTANFÖR KLUSTRET		TOTALT	DÄRAV INOM KLUSTRET
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	1 175	363	573	823	2 934	52 %
Yrkesprogram	458	95	166	315	1 034	54 %
Introduktionsprogram	302	53	24	65	444	80 %
Gymnasiesärskolan	26	0	10	6	42	62 %

Antagningen till skolor belägna inom öst-klustret

På skolorna i kluster öst fanns sammanlagt 2 649 platser på högskoleförberedande program varav 71 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 171 vakanta platser vid skolstart vilket är drygt 6 procent av de tillgängliga platserna.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 997 platser varav 76 procent vid kommunala gymnasieskolor, inklusive Berga Naturbruksgymnasium (Region Stockholm). Det fanns 229 vakanta platser vid skolstart, 23 procent av de tillgängliga platserna.

Det största introduktionsprogrammet i klustret var yrkesintroduktion med 186 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid fem kommunala skolor inklusive Berga Naturbruksgymnasiums gymnasiesärskola (Region Stockholm). Det fanns ingen fristående gymnasiesärskola i klustret. Totalt fanns 43 platser fördelade på sex nationella program samt det individuella programmet. Vid skolstart i augusti 2019 var 29 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav sju till det individuella programmet.

Antagning 2019 till gymnasieskolorna belägna inom kluster öst

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret	Totalt	Totalt
Högskoleförberedande program	1 799	65 %	681	53 %	2 480	171
Yrkesprogram	610	75 %	158	60 %	768	229
Introduktionsprogram	341	89 %	122	43 %	463	446
Gymnasiesärskolan	29	89 %	0	0 %	29	14

Kommunkluster centrum

I kommunkluster centrum ingår följande kommuner: Ekerö, Lidingö, Solna, Stockholm och Sundbyberg.

Utbud inom klustret

Samtliga nationella program, såväl högskoleförberedande program som yrkesprogram, erbjöds inom klustret.

Högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Lidingö, Solna och Stockholm men endast vid fristående skolor i Sundbyberg. I Ekerö fanns inte högskoleförberedande program vid någon skola.

Yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor i Solna, Stockholm och Sundbyberg. I Ekerö och Lidingö erbjöds inte yrkesprogram vid någon skola.

Det fanns sammanlagt 79 fristående gymnasieskolor inom klustret 2019 varav 65 var belägna i Stockholm och nio i Solna.

I de tre kommuner där högskoleförberedande program erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor fanns 84 procent av platserna vid de kommunala skolorna i Lidingö medan det i Stockholm var 46 procent och i Solna 29 procent.

I samtliga tre kommuner där yrkesprogram erbjöds vid såväl kommunala som fristående skolor fanns en mindre andel av platserna vid kommunal skola. I Sundbyberg var 42 procent av platserna vid kommunal skola, i Solna 39 procent och i Stockholm 29 procent.

Sökande från klustret

I centrum-klustret fanns 2019 totalt 12 555 folkbokförda ungdomar, varav 10 387 från Stockholm, som sökte till gymnasieskolan. Av samtliga sökande var totalt 10 176 (81 procent) behöriga förstahandssökande till nationella program. Av de behöriga ungdomarna sökte 86 procent i första hand till högskoleförberedande program och 14 procent till yrkesprogram. Totalt 85 procent sökte i första hand en utbildning inom det egna klustret, 86 procent för högskoleförberedande program och 77 procent för yrkesprogram.

Enligt befolkningsprognos från Region Stockholm kommer antalet 16-åringar med hemkommun i centrum-klustret att förändras på följande sätt. Av samtliga 16-åringar i samverkansområdet 2019 var totalt 41,1 procent folkbokförda i detta kluster. 2027 kommer de enligt prognosen att utgöra 43 procent. 2019 var 33,7 procent av samverkansområdets 16-åringar folkbokförda i Stockholm, 2027 kommer andelen att vara 35,4 procent.

År	2019	2021	2023	2025	2027
Antal 16-åringar i Stockholm	9 108	9 736	10 586	11 104	11 071
Antal 16-åringar i övriga kommuner	2 009	2 176	2 350	2 382	2 388
Totalt i klustret	11 117	11 912	13 263	13 486	13 459

Antagna från klustret

Nationella program

Vid skolstart i augusti 2019 var totalt 8 699 ungdomar från kluster centrum, varav 7 159 från Stockholm, antagna till högskoleförberedande program inom samverkansområdet. Av dessa var 87 procent antagna till kommunala och fristående skolor inom det egna klustret. Andelen antagna totalt till högskoleförberedande program vid fristående skolor varierar från 53 procent av de antagna från Sundbyberg till 34 procent av de antagna från Lidingö. Från Stockholm var knappt 43 procent antagna vid fristående skolor.

Totalt 859 ungdomar var antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret, varav 272 till Värmdö gymnasium. 167 var antagna i Nacka och 150 till skolor i Huddinge. Sammanlagt 300 av de 860 var antagna till samhällsvetenskapsprogrammet, 234 till naturvetenskapsprogrammet samt 165 till ekonomiprogrammet. Av de antagna till kommunala skolor utanför det egna klustret kom 788 från Stockholm.

Av de 333 ungdomar som antogs till fristående skolor utanför klustret var 163 antagna till det estetiska programmet och 68 till ekonomiprogrammet. 297 av ungdomarna kom från Stockholm.

Vid samma tid var 1 523 ungdomar från klustret antagna till yrkesprogram varav 76 procent till kommunala och fristående skolor inom det egna klustret. Av de 187 som antogs till kommunala skolor utanför klustret var 40 antagna i Huddinge och 37 i Haninge. Den totala andelen antagna till yrkesprogram vid fristående skolor varierar mellan kommunerna i klustret, från 69 procent från Ekerö till 63 procent från Sundbyberg. Från Stockholm var totalt 1 213 antagna till yrkesprogram varav 61 procent till fristående skola.

Introduktionsprogram

Sammanlagt 1 438 ungdomar från klustret var antagna till introduktionsprogram (IM) vid skolstart. Av de antagna ungdomarna kom 1 283 från Stockholm. 856 var antagna till kommunala skolor och 582 till fristående skolor. Totalt var 91 procent antagna till IM på en skola belägen inom det egna klustret.

Gymnasiesärskolan

Totalt var 116 ungdomar från kluster centrum antagna till gymnasiesärskolan vid skolstart i augusti 2019. Av dessa var 73 antagna till kommunala skolor och 43 till fristående skolor. 87 av de 116 ungdomarna var antagna till skolor belägna inom klustret. Totalt var 55 antagna till nationella program och 61 till det individuella programmet.

Antagning 2019 av sökande som är folkbokförda inom kluster centrum

	Skolor inom klustret		Skolor utanför klustret		Totalt	Därav inom klustret
	Kommunala	Fristående	Kommunala	Fristående		
Högskoleförberedande program	4 140	3 367	859	333	8 699	87 %
Yrkesprogram	397	761	187	178	1 523	76 %
Introduktionsprogram	822	490	34	92	1 438	91 %
Gymnasiesärskolan	64	23	9	20	116	75 %

Antagningen till skolor belägna inom centrum-klustret

På skolorna i kluster centrum fanns sammanlagt 12 455 platser på högskoleförberedande program varav 46 procent vid kommunala gymnasieskolor. Av samtliga platser i klustret fanns 90 procent vid kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm. Det fanns 709 vakanta platser vid skolstart vilket är nästan 6 procent av de tillgängliga platserna. Endast 50 av de vakanta platserna fanns vid kommunala skolor.

På yrkesprogrammen fanns sammanlagt 2 886 platser varav 29 procent vid kommunala gymnasieskolor. Det fanns 491 vakanta platser vid skolstart, 17 procent av de tillgängliga platserna.

De största introduktionsprogrammen i klustret var språkintröduktion med 421 antagna och yrkesintröduktion med 365 antagna.

Inom klustret erbjöds gymnasiesärskolans utbildningar vid fem kommunala och sju fristående gymnasiesärskolor. Alla kommunala skolor samt fem av de fristående var belägna i Stockholm. Samtliga nio nationella program samt det individuella programmet erbjöds i klustret med totalt 242 platser. Vid skolstart i augusti 2019 var 122 elever antagna till klustrets gymnasiesärskolor varav 50 till det individuella programmet.

Antagning 2019 till gymnasieskolorna belägna inom kluster centrum

	Kommunala skolor		Fristående skolor		Antagna	Vakanta platser
	Antagna	Därav från klustret	Antagna	Därav från klustret		
Högskoleförberedande program	5 623	74 %	6 123	55 %	11 746	709
Yrkesprogram	808	49 %	1 587	48 %	2 395	491
Introduktionsprogram	933	92 %	676	67 %	1 609	276
Gymnasiesärskolan	87	71 %	35	66 %	122	120

Efter gymnasietiden

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Genomströmning – att fullfölja gymnasiet på tre år
- Etableringsstatus ett år efter avslutad gymnasieexamen

Genomströmning – Gymnasieexamen inom tre år

Ett av målen i samverkansavtalet är att öka genomströmningen och att fler elever ska fullfölja sin gymnasieutbildning på tre år med gymnasieexamen. Det var drygt 1000 fler elever antagna till ett nationellt program i gymnasieskolan i Stockholms län 2016 jämfört med 2015 samtidigt som en större andel av de eleverna också gick ut med examen inom tre år i jämförelse med de antagna 2015. Genomgående visar den nationella utvecklingen på en positiv trend där en ökande andel elever totalt sett på nationella program uppnår examen på tre år. En liknande positiv trend syns för länets siffror.

Rikssiffror visar att sedan examensår 2014 (antagna 2011) har andelen elever som tar examen inom tre år på nationella program ökat från 71,4 procent till 76,6 procent för dem med examensår 2019 (antagna 2016), en ökning med 5,2 procent. Likt föregående år ligger Stockholms län (74,5 procent) något lägre än rikssnittet (76,6 procent) för andelen som tar examen inom tre år. Stora inomregionala skillnader i andelen med examen inom tre år förekommer mellan skolkommunerna i Stockholms län, från 52 procent–83 procent.

I följande tabell redovisas resultaten för de elever som antogs till gymnasieskolan i Stockholms län 2016 med examensår 2019 (motsvarande siffra för 2015–2018 inom parentes).

Gymnasieskolan	Antagna 23 174 (22 017)	Examen 66,8 % (64,9 %)
Nationella program	Antagna 20 588 (19 308)	Examen 74,5 % (73 %)

Högskoleförberedande program

Program	Antagna 2016	Examen
Ekonomi	3 790 (3 454)	81,1 % (77,8 %)
Estetiska	1 729 (1 634)	71,8 % (69,9 %)
Humanistiska	204 (205)	74,5 % (72,2 %)
International Baccalaureate	254 (205)	59,8 % (60 %)
Naturvetenskap	4 081 (3 963)	80,7 % (78,4 %)
Samhällsvetenskap	4 486 (4 398)	74,9 % (73,5 %)
Teknik	2 077 (1 825)	71,2 % (69,5 %)
Totalt	16 621 (15 684)	76,7 % (74,6 %)

Introduktionsprogram

Program	Antagna 2016	Examen
Individuellt	479 (482)	... (...)
Preparand	267 (343)	... (...)
Programinriktat	320 (339)	26,3 % (28 %)
Språkintrödn	1 087 (1 087)	... (...)
Yrkesintroduktion	436 (458)	11,7 % (6,8 %)
Totalt	2 586	5,9 % (7 %)

Yrkesprogram

Program	Antagna 2016	Examen
Barn och fritid	317 (295)	61,5 % (60,3 %)
Bygg och anläggning	331 (294)	58,3 % (59,9 %)
El och energi	904 (807)	70,1 % (71 %)
Fordon och transport	343 (319)	63,3 % (67,1 %)
Handel och administration	305 (220)	63 % (63,2 %)
Hantverk	362 (360)	61,6 % (68,3 %)
Hotell och turism	132 (148)	62,1 % (62,8 %)
Industriteknisk	91 (84)	87,9 % (89,3 %)
Naturbruk	392 (367)	68,1 % (68,4 %)
Restaurang och livsmedel	257 (268)	63 % (65,7 %)
Riksrekryterande	48 (50)	70,8 % (64 %)
Vvs och fastighet	182 (185)	68,1 % (52,4 %)
Vård och omsorg	303 (227)	60,1 % (59,9 %)
Totalt	3 967 (3 624)	65,2 % (65,8 %)

Etableringsstatus ett år efter gymnasieexamen

Ungdomars etableringsstatus efter gymnasiet skiljer sig åt markant beroende på vilket gymnasieprogram en ungdom har gått. De största skillnaderna i etableringsstatus är mellan elever som har gått högskoleförberedande program och yrkesprogram. Nedan statistik är över de ungdomar som slutförde med gymnasieexamen från ett nationellt program 2015/16.

Rikssiffror visar att 52 procent av de ungdomar som slutförde med en gymnasieexamen från ett yrkesprogram år 2015/16 uppnådde en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade studier. Högst andel etablerade (cirka 70 procent) ett år efter gymnasieexamen var inom programmen fordon- och transport, bygg- och anläggning samt vvs- och fastighet. 5 procent av de elever som slutförde med en gymnasieexamen från ett yrkesprogram hade gått vidare till högskolestudier ett år efter examen.

Motsvarande rikssiffror för högskoleförberedande program är att 23 procent av eleverna som slutförde med en gymnasieexamen 2015/16 uppnått en etablerad ställning ett år efter avslutade studier.

Högst andel etablerade inom högskoleförberedande programmen var bland de elever som gått ekonomiprogrammet, med 33 procent. 40 procent av de elever som slutförde med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program hade gått vidare till högskolestudier ett år efter examen.

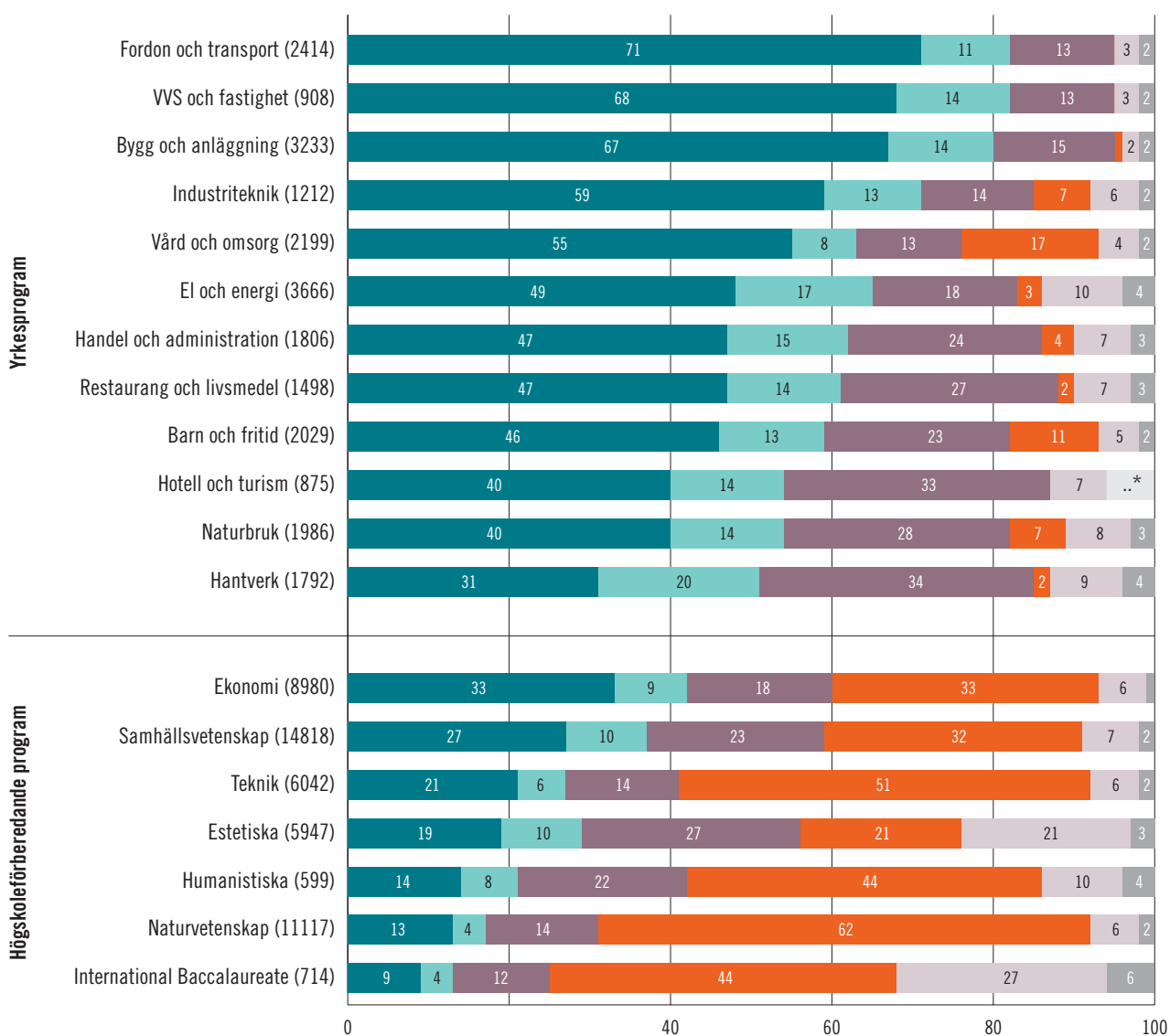
Bland de ungdomar som uppnått en etablerad ställning ett år efter slutförd gymnasieexamen från ett yrkesprogram utgjorde män (58 procent) en större andel än kvinnor (44 procent). Motsvarande siffror för ungdomar med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program visar på en nästan helt jämn könsfördelning.

Kvinnor utgjorde en större andel (8 procent) än män (3 procent) av de som påbörjat högskolestudier ett år efter avslutade gymnasiestudier inom ett yrkesprogram. Motsvarande siffror för ungdomar med en gymnasieexamen från ett högskoleförberedande program visar på en nästan helt jämt könsfördelning.

Det är en högre andel ungdomar som tagit examen från ett yrkesförberedande program (34 procent) som befann sig i osäker eller svag ställning ett år efter avslutade studier jämfört med ungdomar som tagit examen från ett högskoleförberedande program (27 procent).

Andel (procent) ungdomar per program med olika etableringsstatus ett år efter gymnasieutbildning av samtliga ungdomar som slutförde med examen läsåret 2015/16 – rikssiffror

Källa: Skolverket

Kommentarer:

För teknikprogrammet ingår inte ungdomar som har tagit gymnasieingenjörsexamen. Cirka 450 avgångselever tog gymnasieingenjörsexamen våren 2017.

* Observera att om resultatuppgiften baseras på färre än 10 elever visas två prickar (..) istället för utfall.

Behovet av gymnasieplatser i framtiden

I det här kapitlet kan du läsa om:

- Ökat antal elever i gymnasiregionen
- Utbud och dimensionering fram till 2027
- Beräknade kostnader fram till 2029

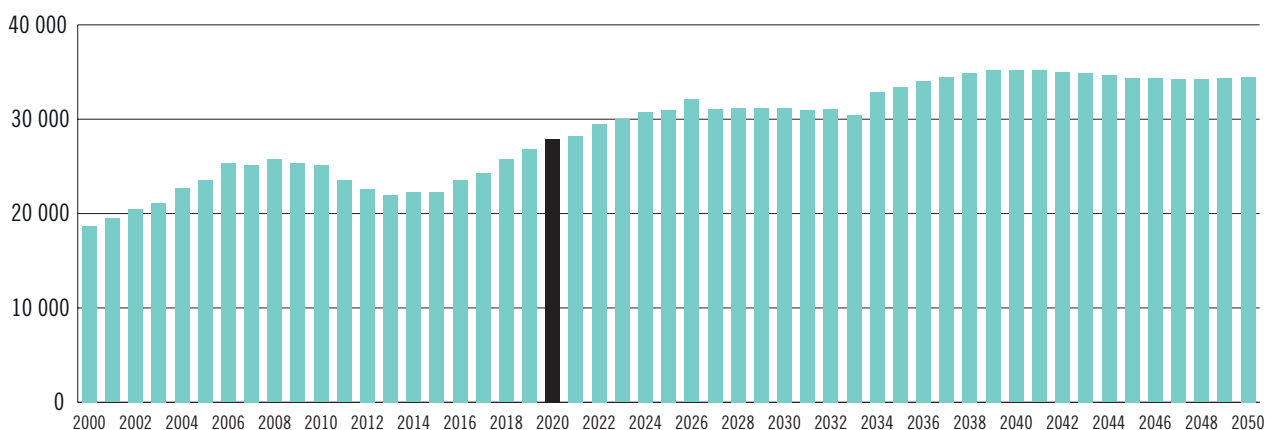
Antalet gymnasieelever ökar

Antalet elever i Stockholms läns gymnasiregion blir fler.

Diagrammet nedan visar hur antalet 16-åringar förväntas öka i Stockholms län fram till 2050.

16-åringar 2000–2050

Källa: SCB

Utbud och dimensionering fram till 2027

Prognossiffrorna är uppdaterade baserat på resultatet av antagningen till gymnasieskolan 2019 och uppdaterade befolkningssiffror för 2019.

Syftet med uträkningarna är att de ska kunna utgöra ett underlag för huvudmännen i deras planering, men också väcka frågor kring utbud och dimensionering av utbildningsplatser, såväl ur ett regionalt som ur ett delregionalt och lokalt perspektiv.

Beräkningarna i tabellerna nedan har gjorts utifrån antagandet att eleverna söker på samma sätt 2027 som 2019.

De nationella programmen

I tabellerna på följande sida visas resultatet av antagningen vid skolstart i augusti 2019, samt antal förstahandssökande, oavsett preliminär behörighet och oavsett hemkommun, inför höstterminen 2020.

Det utbud som kommuner och fristående gymnasieskolor har rapporterat till Gymnasieantagningen Storsthlm inför den preliminära antagningen i år framgår också av tabellerna. Antalet platser 2020 kan förändras inför den slutliga antagningen, liksom antalet förstahandssökande 2020. Fördelningen mellan program och skolor kommer till viss del också att förändras under omvalsperioden i april/maj.

Behovet av antal platser och förväntat antal ungdomar som kommer att söka till nationellt program år 2027 har beräknats utifrån antagningssiffrorna från 2019.

Enligt prognoser från Statistiska centralbyrån och Region Stockholm kommer det att finnas 31 480 16-åringar i samverkansområdet (Stockholms län samt Håbo kommun) 2027, jämfört med 27 119 förra året. Av de 16-åringar som antogs i samverkansområdet 2019 var 75,9 procent antagna till högskoleförberedande program och 16,4 procent till yrkesprogram medan 6,8 procent var antagna till introduktionsprogram och 0,9 procent var antagna till gymnasiesärskolan. I prognosen för 2027 har det förväntade antalet 16-åringar fördelats efter detta antagningsresultat.

2019 fanns drygt 4 500 antagna som inte var 16 år. I prognosen för behovet 2027 har därför ytterligare 5 000 personer lagts till. Dessa 5 000 15- samt 17–19-åringar som förväntas söka till årskurs 1 har fördelats utifrån antagningsresultatet 2019 för dessa åldersgrupper. Det innebär 42 procent till högskoleförberedande program, 22 procent till yrkesprogram, 34,5 procent till introduktionsprogram samt 1,5 procent till gymnasiesärskolan.

2019 antogs 89 procent av alla antagna till nationellt program. Av dessa antogs 80,5 procent till högskoleförberedande program, medan 19,5 procent antogs till yrkesprogram.

I tabellerna på följande sida har prognosen gjorts med hänsyn till respektive programs andel av det totala antalet antagna till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram 2019. Behovet av förändrat antal platser till årskurs 1 2027 har sedan jämförts med det antal platser som huvudmännen har anmält inför den preliminära antagningen 2020. Prognosen har gjorts med hänsyn till hur andelen antagna elever till högskoleförberedande program respektive yrkesprogram har sett ut 2019.

Högskoleförberedande program årskurs 1

	Antal elever år 1 vid skolstart 2019 (2018)	Obesatta platser vid skolstart 2019 (2018)	Antal sökande april 2020 (2019) (oavsett behörighet)	Antal platser april 2020 (2019)	Antal skolor som erbjuder programmet 2019 (2018)	Behov av ändrat antal platser år 1 2027 vs april 2020
EK	5 137 (4 785)	73 (61)	6 066 (5 471)	5 514 (5 209)	81 (77)	+ 1 034
ES	1 970 (2 000)	388 (303)	2 020 (2 171)	2 324 (2 448)	47 (47)	+ 186
HU	209 (219)	6 (0)	181 (186)	210 (211)	8 (8)	+ 49
IB	178 (215)	19 (17)	295 (265)	222 (218)	5 (5)	+ 11
NA	4 680 (4 508)	388 (228)	5 112 (4 908)	5 218 (4 957)	89 (89)	+ 734
SA	5 641 (5 373)	216 (172)	5 751 (5 750)	6 153 (5 785)	102 (101)	+ 1 016
TE	2 519 (2 464)	274 (126)	2 431 (2 537)	2 794 (2 771)	53 (54)	+ 415
Totalt	20 334 (19 564)	1 364 (907)	21 856 (21 288)	22 435 (21 599)		+ 3 445

Kommentar: Detta gäller endast platser i årskurs 1, såväl för 2018, 2019 och 2020 som prognosen för 2027.

Yrkesprogram årskurs 1

	Antal elever år 1 vid skolstart 2019 (2018)	Obesatta platser vid skolstart 2019 (2018)	Antal sökande april 2020 (2019) (oavsett behörighet)	Antal platser april 2020 (2019)	Antal skolor som erbjuder programmet 2020 (2019)	Behov av ändrat antal platser år 1 2027 vs april 2020
BA	399 (431)	283 (263)	361 (396)	703 (751)	27 (28)	- 240
BF	524 (474)	127 (120)	611 (580)	704 (650)	24 (23)	- 89
EE	1 157 (1 110)	155 (127)	1 140 (1 205)	1 343 (1 303)	43 (41)	+ 19
FT	528 (497)	208 (162)	630 (654)	712 (740)	25 (24)	- 98
HA	565 (535)	105 (134)	475 (456)	672 (637)	29 (27)	- 14
HT	147 (158)	95 (67)	120 (141)	247 (245)	14 (14)	- 78
HV	420 (443)	234 (187)	478 (496)	726 (736)	22 (21)	- 237
IN	100 (110)	58 (44)	147 (157)	161 (158)	6 (6)	- 42
NB	479 (536)	162 (147)	439 (442)	693 (704)	13 (15)	- 135
RL	303 (324)	64 (56)	279 (324)	396 (385)	12 (13)	+ 45
VF	215 (214)	108 (127)	174 (265)	348 (397)	17 (16)	- 97
VO	425 (460)	182 (165)	376 (509)	628 (663)	25 (23)	- 133
FX, MX, SX	106 (86)	2 (1)	126 (130)	105 (108)	3 (3)	+ 20
Totalt	5 368 (5 378)	1 783 (1 600)	5 356 (5 625)	7 438 (7 369)		- 1 169

Kommentar: Detta gäller endast platser i årskurs 1, såväl för 2018, 2019 och 2020 som prognosen för 2027.

FX, MX och SX i tabellen ovan avser de tre riksrekryterande yrkesprogrammen Flygteknik, Marinteknik samt Sjöfartsutbildning.

Som framgår i den första tabellen finns behov av ytterligare 3 445 platser i årskurs 1 på de högskoleförberedande programmen inför höstterminen 2027, jämfört med det antal platser som erbjuds inför den preliminära antagningen till årskurs 1 år 2020. Utgångspunkten i prognosen är att respektive program har samma andel antagna som i augusti 2019. Detta kan givetvis förändras under de kommande åren – utvecklingen de senaste åren har visat att framförallt ekonomiprogrammet och teknikprogrammet har ökat. Inför den preliminära antagningen 2020 är ekonomiprogrammet för första gången det program som har flest antal förstahandssökande.

Vid skolstart var 3,6 procent av de tillgängliga platserna obesatta på de kommunala skolorna och 9,3 procent på de fristående skolorna. I oktober 2019 hade antalet obesatta platser på högskoleförberedande program ökat med totalt cirka 90 platser. Det var något fler elever på naturvetenskapsprogrammet och teknikprogrammet jämfört med augusti och samtidigt en viss minskning på övriga högskoleförberedande program.

- Av de totalt 21 698 platser som erbjöds på högskoleförberedande program i samverkansområdet 2019 fanns 24 procent vid kommunala skolor i Stockholm och 28 procent vid fristående skolor belägna i Stockholm.

Prognosen för yrkesprogrammen visar att det inför höstterminen 2027 kommer att finnas en överkapacitet i årskurs 1 med nästan 1 200 platser fördelade på flertalet program. Endast el- och energiprogrammet samt de tre riksrekryterande programmen beräknas få behov av ett utökat antal platser. Olika insatser görs för att öka antalet sökande till yrkesprogrammen vilket kan påverka situationen 2027. Jämfört med 2018 så ökade antalet antagna till några av yrkesprogrammen 2019, vilket kan innebära att den överkapacitet av platser som finns där kan behövas under kommande år, förutsatt att sökmönstret ser likadant ut.

Totalt var 14 procent av de tillgängliga platserna på yrkesprogram obesatta vid skolstart på de kommunala skolorna och 33 procent på de fristående skolorna. I oktober 2019 hade antalet obesatta platser på yrkesprogram totalt ökat med cirka 140. Det var då något fler elever på ett fåtal program jämfört med augusti och samtidigt en viss minskning på flertalet program.

- Av de totalt 7 151 platser som erbjöds på yrkesprogram i samverkansområdet 2019 fanns 10 procent vid kommunala skolor i Stockholm och 25 procent vid fristående skolor belägna i Stockholm.

Introduktionsprogram

Till introduktionsprogrammen var 3 213 elever antagna vid skolstart i augusti 2019. Prognosen visar att det 2027 kommer att behövas ungefär 3 860 platser för nya elever, det vill säga en ökning med nästan 650 platser. Yrkesintroduktion hade 951 antagna vid skolstart, vilket var flest antal nya antagna av introduktionsprogrammen.

Språkin introduktion hade 698 antagna i augusti 2019. Prognosen för det programmet är särskilt svår att bedöma, eftersom politiska beslut och situationen i omvärlden påverkar i högre grad.

Till flera introduktionsprogram pågår viss antagning kontinuerligt under hela läsåret.

Gymnasiesärskolan

Till gymnasiesärskolan var 278 elever antagna i augusti 2019. Vid samma tid fanns 266 obesatta platser varav 82 på individuellt program. Enligt prognosen kommer det att finnas behov av platser för 355 elever i årskurs 1 år 2027.

- Av de totalt 278 ungdomar som antogs till gymnasiesärskolan i samverkansområdet 2019 var 39 procent antagna till kommunala och fristående skolor belägna i Stockholm.

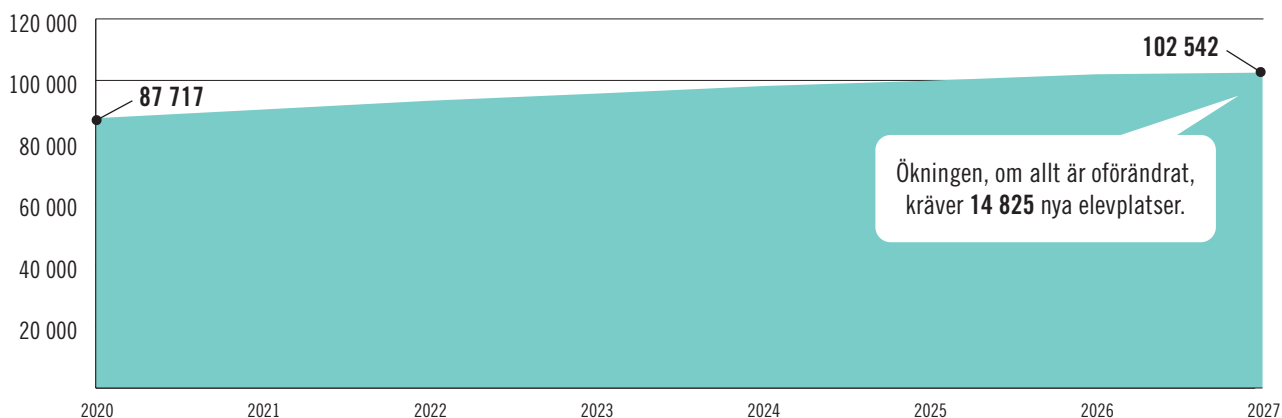
* Sammanställningarna ovan visar det förväntade behovet av platser 2027. Det bör dock noteras att av diagrammet över antalet 16-åringar i länet på sid 48 så framgår att deras antal ökar markant redan inför 2022. Antalet 16-åringar 2024 och 2025 förväntas vara nästan lika många som 16-åringarna 2027 och några år därefter. Enligt prognosen blir det 2026 en topp vad gäller antal 16-åringar i länet.

Elevunderlag, 16–19-åringar

Totalt för gymnasieskolans samtliga program och samtliga årskurser kommer det att finnas behov av ytterligare 14 825 elevplatser år 2027 jämfört med år 2020. Antalet 16-åringar ökar kontinuerligt under kommande år med en topp 2026 för att sedan plana ut under de följande åren. Detta innebär en stadig ökning även av antalet 17–19-åringar, det vill säga elever i högre årskurser i gymnasieskolan. Ökningen av antalet platser i årskurs 1 måste ske kontinuerligt under de närmaste åren för att möta behovet i samtliga årskurser 2027. Det kan också betyda att ökningen måste bli större än vad som framgår av tabellerna tidigare i kapitlet, även om inte prognosen för antalet 16-åringar just 2027 visar det.

Framskrivning av behov av utbildningsplatser fram till 2027, samtliga årskurser i regionen i sin helhet

Källa: Sweco

Enligt prognosen från Sweco kommer antalet ungdomar i åldern 16–19 år att öka i länets samtliga kommuner under de kommande åren. Observera att antalet platser i bilden ovan gäller platser totalt i alla årskurser och på såväl nationella program som introduktionsprogram.

Om elevströmmarna (pendlingen inom länet) fortsätter på samma sätt som i dag så kommer drygt hälften av behovet av platser på högskoleförberedande program och 35 procent av platserna på yrkesprogram att finnas i Stockholm. Till 2027 behöver då ytterligare 5 600 ungdomar plats på högskoleförberedande program på kommunala och fristående gymnasieskolor som geografiskt är belägna i Stockholm. Detta gäller totalt för alla årskurser.

Elevunderlagets utveckling kan utläsas i tabellen nedan, fördelat på folkbokföringskommun. I tabellen ingår även 19-åringar.

Elevunderlag, 16–19 år, ökning jämfört med 2020

Kommun	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Botkyrka	94	170	225	343	438	576	589
Danderyd	53	115	120	135	99	82	40
Ekerö	32	46	108	137	181	175	164
Haninge	121	248	374	503	612	745	800
Huddinge	186	343	467	663	773	928	984
Håbo	16	46	50	66	48	54	43
Järfälla	92	227	328	428	516	625	680
Lidingö	73	118	114	70	49	84	80
Nacka	165	311	442	592	678	717	687
Norrtälje	14	58	103	120	207	265	334
Nykvarn	16	39	64	66	66	76	86
Nynäshamn	2	-11	-2	19	49	66	70
Salem	32	46	80	89	80	68	56
Salem	1	2	3	3	4	4	4
Sigtuna	92	116	223	285	346	371	404
Sollentuna	80	219	259	315	348	373	355
Solna	71	187	276	378	446	533	557
Stockholm	996	2 084	3 083	4 151	4 967	5 767	5 926
Sundbyberg	60	142	215	313	372	454	496
Södertälje	132	206	236	322	350	445	465
Tyresö	62	114	138	148	176	176	147
Täby	123	212	265	368	409	481	472
Upplands Väsby	58	127	195	225	233	274	310
Upplands-Bro	45	89	126	177	221	266	301
Vallentuna	48	68	79	78	91	134	145
Vaxholm	11	35	24	4	-18	-12	-17
Värmdö	16	94	130	132	96	86	94
Österåker	65	105	104	102	101	148	200
Totalt	2 755	5 557	7 827	10 234	11 939	13 962	14 473

Beräknade kostnader fram till 2029

Fler elever – ökade kostnader

Med ett ökat antal elever blir även kostnaderna högre. Våra beräkningar visar en ökning från 10 miljarder till knappt 15 miljarder kronor. Den stora delen av kostnadsökningen är lärarlöner. Med samma lärartäthet innebär det att cirka 1000 fler lärare behövs. Även lokalkostnaderna kan ha stor betydelse, även om det på totalen inte har så stor effekt.

Framskrivning av gymnasieskolans kostnader 2020–2029 (tkr)

